

Oude Waalsdorperweg 63
Postbus 96864
2509 JG Den Haag

TNO-rapport

TNO-DV 2007 A210

Tactisch Optreden van kleine eenheden

T +31 70 374 00 00
F +31 70 328 09 61
info-DenV@tno.nl

Datum	augustus 2007
Auteur(s)	ir. C. Fiamingo H. Otter
Rubricering rapport	Ongerubriceerd
Vastgesteld door	Lkol X. Horbach
Vastgesteld d.d.	8 juni 2007
Titel	Ongerubriceerd
Managementuitreksel	Ongerubriceerd
Samenvatting	Ongerubriceerd
Rapporttekst	Ongerubriceerd
Bijlagen	Ongerubriceerd
Exemplaarnummer	07
Oplage	53
Aantal pagina's	74 (incl. bijlagen, excl. RDP & distributielijst)
Aantal bijlagen	3

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht van het ministerie van Defensie werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van de opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de 'Modelvoorwaarden voor Onderzoeks- en Ontwikkelingsopdrachten' (MVDT 1997) tussen de minister van Defensie en TNO indien deze op de opdracht van toepassing zijn verklaard dan wel de betreffende ter zake tussen partijen gesloten overeenkomst.

© 2007 TNO

20071113026

AQ F08-02-01318

Tactisch Optreden van kleine eenheden

Binnen het programma Optreden Kleine Eenheden is een overzicht gemaakt van het tactisch optreden van kleine eenheden tijdens operaties in de laatste jaren. Dit rapport geeft een herziene lijst van taken, welke kan worden gebruikt als een basis bij de uitvoering van projecten door TNO en als naslagwerk voor defensie

Probleemstelling

Het TNO-rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' geeft een gedetailleerde beschrijving van de taken van kleine eenheden in vredesmissies vanaf 1992 tot 2003. Sinds het verschijnen van dit rapport heeft de Koninklijke Landmacht (KL) ook geparticipeerd in *Out of Area*-operaties (OoA-operaties). Dit was voor de KL de aanleiding voor onderzoek naar de vraagstelling of de taken van de kleine eenheid waren gewijzigd door het veranderde optreden ten opzichte van het eerder genoemde TNO-rapport. In de huidige OoA-operaties wordt veelal onder een robuuster mandaat opgetreden met navenante uitrusting en materieel. De te voeren acties liggen al snel in het hogere deel van het geweldsspectrum. Optreden in het hogere deel van het geweldsspectrum onder vaak zware klimatologische en geografische omstandigheden en met onberekenbare tegenstander, eist meer van de kleine eenheid en drukt meer dan voorheen het

geval was op de taakuitvoering van deze eenheden.

Beschrijving van de werkzaamheden

De update van het TNO-rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' is begonnen met het bestuderen en analyseren van documenten en literatuur. Hiertoe is een keuze gemaakt uit twee representatieve missies in het hogere geweldsspectrum die de KL in 2003 en 2004 heeft uitgevoerd. De eerst onderzochte missie betrof ISAF 4 in Afghanistan, waarbij de nadruk is gelegd op het optreden van de kleine eenheid als Force Protection van het Provincial Reconstruction Team (PRT). De tweede onderzochte missie betrof SFIR 4 in Irak waar de nadruk lag op de Normal Framework-activiteiten van de kleine eenheden in een OoA-operatie. In de onderzochte missies is het optreden van de kleine eenheid onder diverse omstandigheden en tijdens verschillende operaties onder de loep genomen.

Vervolgens is onderzocht of de uitgevoerde taken sterk afweken van de taakuitvoering zoals genoemd in het TNO-rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' en of gesproken kon worden van een geheel nieuwe taak dan wel alleen van een wijziging in het optreden. Met een aantal deelnemers van de missies zijn interviews gehouden en zijn de uitgevoerde taken doorgenomen aan de hand van een vragenlijst. De interviews gaven een goed beeld om de taken te kunnen beschrijven en analyseren en te bezien waar men kon spreken van nieuwe dan wel gewijzigde taken.

Resultaten en conclusies

Het resultaat van het onderzoek is een aangepaste lijst van taken. Alle taken zijn beschreven, zoveel als mogelijk gebaseerd op handboeken. Enkele van de taken uit 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' zijn niet meer opgenomen in het onderhavige rapport omdat zij bijvoorbeeld alleen worden uitgevoerd door specialistische eenheden. Voor enkele taken geldt dat de benaming is aangepast. Ook is een drietal nieuwe taken onderkend: uitvoeren Knock-Talk-Search (KTS) operatie, beveiliging van personen, korte afstand en opleiden en trainen van anderstalig veiligheidspersoneel. Tijdens de interviews gaven de geïnterviewden aan dat de functies van groepscommandant en pelotonscommandant verzwaaard zijn ten opzichte van hetgeen in de voorschriften vermeld is. Hoewel deze verzwaring buiten de scope van dit onderzoek valt, is er toch

voor gekozen dit mee te nemen als resultaat van dit onderzoek.

Er is geen verandering waargenomen in de gevechtstaken en basisgevechtstechnieken.

De (vernieuwde) voorschriften voldoen aan de door de gebruiker gestelde eisen.

Het is belangrijk dat één instantie, bijvoorbeeld het bureau Lessons Learned, in de gaten houdt hoe door de eenheden wordt opgetreden en of dit strookt met de voorschriften. Verandering in optreden kan

via Manoeuvre Bulletins aan de eenheden worden doorgegeven.

Toepasbaarheid

De gereviseerde takenlijst kan worden gebruikt als een basisdocument bij de uitvoering van projecten door TNO.

Defensie kan de nieuwe takenlijst gebruiken bij het ontwikkelen van nieuwe voorschriften of het aanpassen van de Manoeuvre Bulletins.

Contact en rapportinformatie

Oude Waalsdorperweg 63
Postbus 96864
2509 JG Den Haag

T +31 70 374 00 00
F +31 70 328 09 61

info-DenV@tno.nl

TNO-rapportnummer
TNO-DV 2007 A210

Opdrachtnummer

-

Datum
6 augustus 2007

Auteur(s)
ir. C. Fiamingo
H. Otter

Rubricering rapport
Ongerubriceerd

PROGRAMMA	PROJECT
Programmabegeleider drs. R.G.W. Gouweleeuw, TNO Defensie en Veiligheid	Projectbegeleider Maj X.A.R.M.J. Horbach, Mindef/DS/CLAS/OTCO/OTCMan/ KCGM
Programmaleider Lkol H.J. Oerlemans, Mindef/DS/CLAS/OTCO/OTCMan/ GTS/IGOVG	Projectleider drs. R.R. Barbier, TNO Defensie en Veiligheid
Programmatitel Optreden Kleine Eenheden	Projecttitel Tactisch Optreden 2
Programmanummer V215	Projectnummer 032.10314
Programmaplanning Start 1 maart 2003 Gereed 30 juni 2007	Projectplanning Start 1 januari 2006 Gereed 28 februari 2007
Toezichthouder J. Koole	
Frequentie van overleg Met de programma/projectbegeleider werd regelmatig gesproken over de invulling en de voortgang van het onderzoek.	Projectteam drs. R.R. Barbier, ir. C. Fiamingo, H. Otter

Inhoudsopgave

	Managementuittreksel	3
	Lijst van gebruikte afkortingen	7
1	Inleiding.....	9
1.1	Introductie	9
1.2	Relatie met het programma Optreden Kleine Eenheden	10
1.3	Aanleiding van het project	11
1.4	Doelstelling van het project	11
1.5	Leeswijzer	12
2	Aanpak	13
2.1	Onderzoeksmethode.....	13
2.2	Raamwerk: Missie-takencompositie	13
2.3	Huidige takenlijst.....	13
2.4	Revisie takenlijst.....	14
2.5	Beperkingen.....	14
2.6	Literatuur over het optreden van kleine eenheden	14
3	Stabilisation Force Iraq 4 (SFIR4).....	15
3.1	Inleiding	15
3.2	Missiebeschrijving SFIR 4.....	15
3.3	Taakbeschrijvingen SFIR 4.....	21
4	Provincial Reconstruction Team 3 Afghanistan (PRT 3 - ISAF 4)	27
4.1	Inleiding	27
4.2	Missiebeschrijving ISAF.....	27
4.3	Taakbeschrijvingen ISAF	34
5	Aanpassing takenlijst.....	35
5.1	Taak 1: Inrichten van observatieposten	35
5.2	Taak 2: Patrouilles uitvoeren.....	36
5.3	Taak 3: Inspecteren van voertuigen en mensen/ <i>checkpoints</i>	38
5.4	Taak 4: Inspecteren van gebieden en gebouwen/Site inspectie	39
5.5	Taak 5: Afsluiten en doorzoeken van gebieden en gebouwen	39
5.6	Taak 6: Beschermen/Beveiligen van objecten, gebieden en personen	40
5.7	Taak 7: Escorten/Konvooibeveiliging of bewaking.....	40
5.8	Taak 8: Quick Reaction Force.....	40
5.9	Taak 9: Wapeninzamelacties.....	41
5.10	Taak 10: Liaison uitbrengen.....	41
5.11	Taak 11: Showing the Force/Flag	41
5.12	Taak 12: Verspreiden van Information Operations (info ops) producten	42
5.13	Taak 13: Voorlichting aan burgers en lokale organisaties in Mine Awareness	42
5.14	Taak 14: Verkennen met andere middelen dan patrouilles (UAV, EO, radar, etc)	42
5.15	Taak 15: Genie taken (herstellen van wegen, ruimen van mijnen)	42
5.16	Taak 16: Ondersteuning leveren bij het herstellen van de lokale infrastructuur	43
5.17	Taak 17: Aanvoer van Klasse I, II, III, IV, V	43
5.18	Taak 18: Instellen van verbindingen	43
5.19	Taak 19: Leveren van transportsteun (chauffeurs, voertuigen).....	43

5.20	Taak 20: Ondersteuning leveren bij een Crowd and Riot Control operatie	43
5.21	Taak 21: Ondersteuning leveren bij een arrestatie, bewaking en bescherming	44
5.22	Taak 22: Overdragen van (gebieds-) verantwoordelijkheid	44
5.23	Taak 23: Coördinatie met aangrenzende eenheden	44
5.24	Taak 24: Innemen van een opstelling	44
5.25	Taak 25: Uitvoeren van een vuuroverval	45
5.26	Taak 26: Uitvoeren van een aanval (bereden)	45
5.27	Taak 27: Uitvoeren van een tegenaanval	45
5.28	Taak 28: Uitvoeren van een tegenstoot	46
5.29	Taak 29: Uitvoeren van een versterking	46
5.30	Taak 30: Uitvoeren van een vuurbasis	46
5.31	Taak 31: Innemen van een (team)verzamelgebied	46
5.32	Taak 32: Uitvoeren van een tactische verplaatsing	47
5.33	Taak 33: Uitvoeren van een infiltratie of exfiltratie	47
5.34	Taak 34: Uitvoeren van een aanval te voet of een uitgestegen aanval	48
5.35	Taak 35: Uitvoeren van een opmars te voet	48
6	Nieuwe taken	49
6.1	Taak 36: Knock, Talk and Search (KTS) actie uitvoeren	49
6.2	Taak 37: Beveiligen van personen, korte afstand	49
6.3	Taak 38: Opleiden en trainen anderstalige veiligheidspersoneel	50
6.4	Overige resultaten onderzoek	50
7	Conclusies en aanbevelingen	53
7.1	Observaties n.a.v. PRT 3 Force Protection tijdens ISAF 4	53
7.2	Observaties n.a.v. SFIR 4	53
7.3	Aangepaste takenlijst	54
7.4	Aanbevelingen	55
8	Literatuur	57
9	Ondertekening	59
	Bijlage(n)	
	A Onderzochte literatuur	
	B Lijst geïnterviewden	
	C Vragenlijst interviews	

Lijst van gebruikte afkortingen

AOR	<i>Area Of Responsibility</i>
AT	Anti-Tank
ATPEL	Anti-Tank peloton
BGT	Basis GevechtsTechniek
BLS	Bevelhebber Der Landstrijdkrachten
CHP	<i>Check Point</i>
CIMIC	<i>Civil Military Cooperation</i>
CPA	<i>Coalition Provisional Authority</i>
CRC	<i>Crowd and Riot Control</i>
EOD	Explosieven Opruimings Dienst
EOV	Electronische OorlogsVoering
FAC	<i>Forward Air Controller</i>
FP	<i>Force Protection</i>
GP	Groepscommandant
GPS	<i>Global Position System</i>
GVV	Gepantserd Voertuig voor Vredesoperaties
HB	Handboek
IFOR	<i>Implementation Force</i>
ISAF	<i>International Security Assistance Force</i>
KCGM	Kenniscentrum Grondgebonden Manoeuvre
KKI	Kennis, Kunde en Infrastructuur
KL	Koninklijke Landmacht
KLu	Koninklijke Luchtmacht
KMar	Koninklijke Marechaussee
KTS	<i>Knock, Talk and Search</i>
MB	Mercedes Benz
MND(SE)	<i>Multinational Division (South East)</i>
NAVO	Noord Atlantische Verdrag Organisatie
NGO	<i>Non Governmental Organisations</i>
OKE	Optreden Kleine Eenheden
OoA	<i>Out of Area</i>
OP	Observatie Post
OPC	Opvolgend Pelotonscommandant
OTCMAN	Opleidings en Trainingscentrum Manoeuvre
OTVOEM	Opdracht, Terrein, Vijand, Overige partijen, Eigen middelen, Mogelijkheden
PC	Pelotonscommandant
PRR	<i>Personnel Role Radio</i>
PRT	<i>Provincial Reconstruction Team</i>
PSO	<i>Peace Support Operations</i>
PSYOPS	<i>Psychological Operations</i>
QRF	<i>Quick Reaction Force</i>
ROE's	<i>Rules Of Engagement</i>
RPG	<i>Rocket Propelled Grenade</i> , anti-tankwapen
S-2	Sectie 2 (inlichtingen)
SFIR	<i>Stabilisation Force Iraq</i>
SOP	<i>Standard Operating Procedure</i>
SSR	<i>Security Sector Reform</i>

SUA	<i>Smallest Unit of Action</i>
TOW	<i>Tube-launched Optically-tracked Wire-guided Missile (anti-tank)</i>
UAV	<i>Unmanned Aerial Vehicle</i>
UGL	<i>Underslung Grenade Launcher</i>
UNPROFOR	<i>United Nations Protection Force</i>
(VB)IED	<i>(Vehicle Born) Improvised Explosive Device</i>
VCP	<i>Vehicle Check Point</i>

1 Inleiding

1.1 Introductie

De laatste decennia heeft de Koninklijke Landmacht (KL) bijdragen geleverd aan diverse militaire operaties, veelal vredesondersteunende operaties (PSO, *Peace Support Operations*)¹.

Voor het onderbouwen van de juiste kwaliteit en kwantiteit aan personeel en middelen is jarenlang het uitgangspunt geweest: *'De KL is een organisatie die moet optreden in het hoogste geweldsspectrum en moet daar ook de middelen voor moeten hebben'* [2]. Ook voor de uitvoering van vredesondersteunende operaties wil de KL kunnen beschikken over de juiste kwaliteit en kwantiteit aan personeel en middelen. In 2002 is de KL begonnen om het genoemde uitgangspunt te vertalen naar een toetsingskader voor vredesondersteunende operaties [15]. Operationele behoeftestellingen en beleidsstudies kunnen met dit kader worden getoetst op hun daadwerkelijke bijdrage aan het vermogen van eenheden de beoogde effecten in vredesondersteunende operaties te bereiken.

Binnen de operaties die door de Landmacht zijn uitgevoerd is er een verschuiving te zien van het vredeshandhavend optreden (Peacekeeping) naar het optreden als vredesafdwinger (Peace Enforcement). Een kenmerk van een Peace Enforcement operatie is, door robuust op te treden, een conflict in de kiem te smoren. Steeds vaker komt het in huidige missies voor dat een tegenstander gerichte acties onderneemt tegen PSO eenheden, ten einde de vredeshandhavende en vredesherstellende processen te verstoren.

Tot op heden heeft de eerste hoofdtaak van Defensie (de verdediging van ons land en bondgenootschappelijk grondgebied in internationaal verband) grotendeels de samenstelling en uitrusting van de eenheden van de Koninklijke Landmacht bepaald. Kenmerkend daarbij was het optreden met gemechaniseerde formaties in open terrein, met daarin als taak voor de kleine eenheid het uitvoeren van aanvallende, verdedigende en vertragende gevechtsacties. Ook na de accentverschuiving in hoofdtaken wordt bij het concipiëren van operationele behoeftestellingen en beleidsstudies vaak de eerste hoofdtaak als uitgangspunt gehanteerd. Toch wijken de beoogde effecten in vredesondersteunende operaties aanzienlijk af van het 'klassieke' optreden. De grote variëteit aan vredesondersteunende operaties in de afgelopen vijftien jaar en de steeds in geweldsniveau en tempo veranderende operationele omgeving van de kleine eenheid hebben andere eisen gesteld om flexibel en 'gepast' antwoord te hebben op plotselinge situaties en (tijdelijke)geweldsescalaties.

Tijdens vredesondersteunende operaties kan de gevechtssoldaat te maken krijgen met een snel veranderende taakstelling. De soldaat moet gepast kunnen optreden tegen gevarieerde tegenstanders, uitgerust met onverwachte middelen, en daarbij snel kunnen omschakelen tussen geweldsniveaus. Hij moet minimaal risico lopen; inzicht in de situatie en overlevingsvermogen zijn daarvoor cruciale factoren. Daarbij moet het vermogen toenemen om als groep een groter gebied te controleren.

¹ Gedurende de laatste fase van het onderzoek is gebleken dat de term *Peace Support Operations* door defensie niet altijd meer wordt gebruikt. De meer gangbare term is nu *Out of Area (OoA) Operations*. Om verwarring te voorkomen wordt in dit rapport de term gebruikt die tijdens de interviews is gebruikt: *Peace Support Operations*.

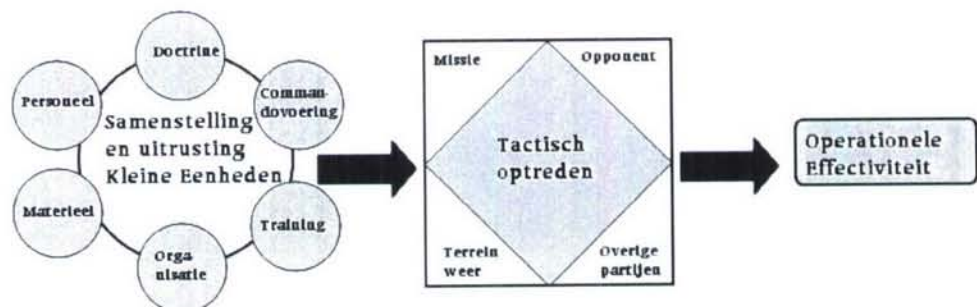
Dit rapport geeft inzicht in de taken die kleine militairen eenheden in Vredesondersteunende operaties hebben uitgevoerd. Basis voor dit onderzoek zijn de taken uit het rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden tijdens vredesoperaties' [1]. Als aanvulling hierop zijn de vredesondersteunende operaties in Irak en Afghanistan onderzocht die in resp. 2003 en 2004 door Nederlandse eenheden zijn uitgevoerd.

1.2 Relatie met het programma Optreden Kleine Eenheden

De doelstelling die ten grondslag ligt aan het onderzoeksprogramma Optreden Kleine Eenheden (OKE) [2] is dat de Nederlandse Krijgsmacht moet kunnen beschikken over adequaat ingerichte en uitgeruste eenheden die taken in het gehele spectrum van vredesondersteunende operaties, met een wisselend geweldsniveau, aantoonbaar doeltreffend en doelmatig moeten kunnen uitvoeren. Bij de uitvoering van vredesondersteunende operaties ligt de nadruk op het optreden van kleinere verbanden. Dit optreden stelt onder vaak moeilijke omstandigheden, in complex terrein en de confrontatie met een scala aan nieuwe (be)dreigingen nieuwe eisen aan de samenstelling en uitrusting van kleine eenheden.

Het programma OKE genereert kennis, kunde en infrastructuur (KKI) om de operationele effectiviteit van kleine eenheden tijdens alle soorten vredesondersteunende operaties te kunnen kwantificeren en/of kwalificeren. Operationele effectiviteit is het eindresultaat van in vredesondersteunende operaties ingezette kleine eenheden met een zekere samenstelling en uitrusting. De op te bouwen KKI in het programma OKE kent vanuit militair perspectief de volgende drie aspecten:

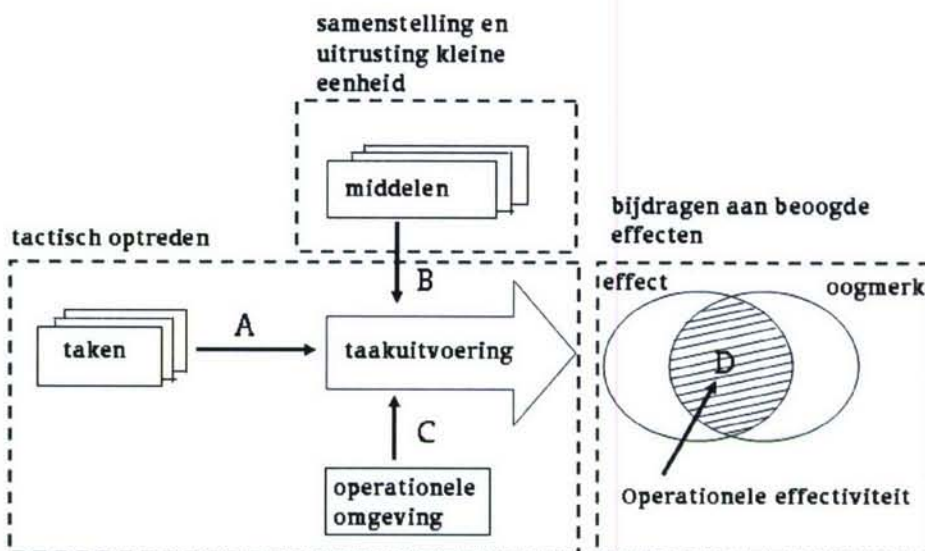
- samenstelling en uitrusting van kleine eenheden,
- tactisch optreden en
- operationele effectiviteit.

Figuur 1 Militair perspectief van het programma OKE [1].

De operationele effectiviteit beschrijft de mate waarin de bereikte effecten overeenkomen met de gewenste effecten. De gewenste effecten van het optreden van een kleine eenheid worden in belangrijke mate bepaald door de operationele doelstelling van de militaire operatie in zijn geheel. Het bereiken van de gewenste effecten gebeurt door het uitvoeren van taken. In de taakuitvoering komen de individuele taken en materiële en personele middelen (zie A en B) bij elkaar. De kwaliteit van de taakuitvoering bepaalt de kwaliteit van het gehele optreden (D), waarbij de omgeving (opponenten, neutrale partijen, terrein, weer) een belangrijke invloedsfactor is (C). Een verzameling taken die in een operationele omgeving door de

kleine eenheid wordt uitgevoerd, wordt het tactische optreden genoemd. Figuur 2 schetst de samenhang tussen effecten, taakuitvoering en middelen.

Figuur 2 Relatie taakuitvoering, middelen en effecten [3].

1.3 Aanleiding van het project

In maart 2004 is het TNO rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden tijdens vredesoperaties' [1] uitgekomen. In dit rapport is een gestructureerd overzicht van en inzicht gegeven in de taken en taakuitvoering (in een operationele omgeving) van de gevechtssoldaat en de kleine eenheid² waarvan hij deel uitmaakt. Het rapport geeft een overzicht van alle taken van de kleine eenheid, waar men tijdens vredesondersteunende operaties mee te maken kan krijgen en zijn als zodanig benoemd. Hierbij is specifiek gekeken naar vredesondersteunende operaties en acties daarin die zich hoger in het geweldsspectrum hebben voorgedaan.

De takenlijst is de basis geweest voor andere TNO-projecten en heeft ook als input gediend bij het opstellen van een missie-taakanalyse van de KL. Bij deze projecten bleek dat de takenlijst zeer hulpvol was, maar de behoefte niet geheel afdekte. Niet alle taken zijn in namelijk beschreven, terwijl dit wel wenselijk bleek te zijn. Verder kunnen recente vredesondersteunende missies, die sinds 2003 zijn uitgevoerd, ertoe leiden dat de takenlijst dient te worden uitgebreid. Bovendien zijn nieuwe handboeken op het gebied van de gevechtstaken verschenen. Het overzicht van taken dient dus te worden herzien en mogelijk te worden uitgebreid.

1.4 Doelstelling van het project

De projectdoelstelling is te komen tot een uitbreiding en, indien noodzakelijk, revisie van de takenlijst die is gegeven in het TNO-rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties'.

² De kleinste eenheid van merendeels gevechtssoldaten die al dan niet met gebruik van (pantser)voertuigen en specialistische niet-gevechtssoldaten de meest voorkomende beoogde effecten in een bepaalde vredesondersteunende operatie doelmatig en doeltreffend kunnen bereiken.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 beschrijft de relatie met het programma Optreden Kleine Eenheden en de aanleiding om tot een revisie van het oorspronkelijke rapport over te gaan.

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de gevolgde methodiek met de geraadpleegde literatuur en bronnen, de onderzochte missies en een lijst met geïnterviewde functionarissen binnen de Koninklijke Landmacht. Hoofdstuk 3 geeft een uitgebreide beschrijving van de onderzochte missie in Irak en de rol van de kleine eenheid binnen deze missie inclusief de operationele omstandigheden, de taakuitvoering en het gebruikte materiaal. In hoofdstuk 4 staat informatie over de onderzochte missie in Afghanistan en de rol van de kleine eenheid binnen de *Force Protection* van het *Provincial Reconstruction Team*, inclusief de operationele omstandigheden, de taakuitvoering en het gebruikte materiaal. Hoofdstuk 5 en 6 bevatten de beschrijving van de takenlijst en alle bijzonderheden die door de onderzoekers zijn opgemerkt tijdens het literatuur onderzoek en een analyse van de interviews. Er wordt voorts ingegaan op nieuwe, gewijzigde en verzwaarde taken zoals deze zijn gevonden tijdens het onderzoek. Hoofdstuk 7 tenslotte geeft het eindresultaat het onderzoek weer.

Voor de lezer die niet in de gelegenheid is het hele rapport door te nemen, kan worden volstaan met hoofdstuk 5 en 6.

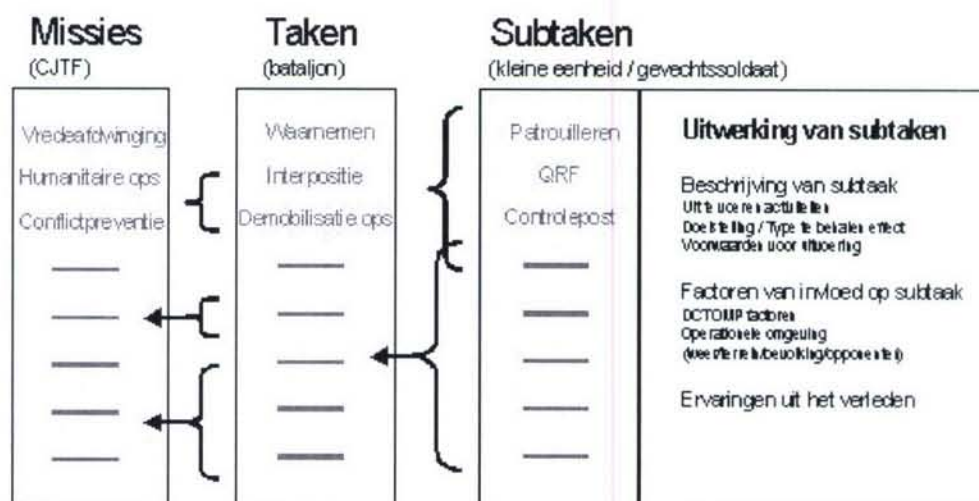
2 Aanpak

2.1 Onderzoeksmethode

Het onderzoek is gestart door relevante literatuur door te lezen en interviews te houden met KL militairen die betrokken zijn geweest bij acties in verschillende recente uitzendgebieden. Op basis van de literatuurstudie en de interviews is onderzocht of er een verandering in taken is opgetreden, aanpassing van taken of nieuwe taken zijn geïdentificeerd.

2.2 Raamwerk: Missie-takencompositie

In het project 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties' is een raamwerk opgesteld. Dit raamwerk bestaat allereerst uit een missie-takencompositie zoals in figuur 3 globaal is weergegeven. Voor een verdere verdieping en een uitleg van dit raamwerk wordt verwezen naar het rapport [1]. Dit rapport richt zich op de kleine eenheid in vredesondersteunende operaties waarbij het optreden in het hogere deel van het geweldspectrum kan en mag voorkomen. Het raamwerk zal als uitgangspunt dienen voor het onderzoek.

Figuur 3 Raamwerk voor het gestructureerd vastleggen van het tactische optreden van de gevechtssoldaat en de kleine eenheid waarvan hij deel uitmaakt [1].

2.3 Huidige takenlijst

Allereerst is informatie ingewonnen bij het Instituut Defensie Leergangen te Rijswijk, de bibliotheek van de Koninklijke Militaire Academie te Breda, de Defensiebibliotheek in Den Haag en de bibliotheek van TNO Defensie en Veiligheid. Daarnaast is er gebruik gemaakt van Lessons Learned van het Britse en Amerikaanse optreden in Irak gedurende Operatie TELIC (UK) en Operation Iraqi Freedom (US). Via het Bureau Lessons Learned van het Opleidings en Trainingscentrum Manoeuvre (OTCMAN) in Amersfoort heeft de Koninklijke Landmacht een bijdrage geleverd in de vorm van manoeuvre bulletins [4].

Verder is op het Internet gekeken naar sites van alle Operationele Commando's van de Nederlandse krijgsmacht en buitenlandse Defensie sites.

Beeldmateriaal zoals video's geven geen goed beeld van de werkelijkheid omdat de makers en opdrachtgevers strakke en goed ogende beelden voor ogen hebben en niet hoe bepaalde taken tot in detail worden uitgevoerd. Verder is het maken van beeldopnames strak gebonden aan plaatselijke (veiligheids-) omstandigheden. Daarom is deze informatiebron niet gebruikt.

2.4 Revisie takenlijst

De verzamelde informatie is geanalyseerd en bekeken is of er zich na het verschijnen van het rapport 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties' veranderingen hebben voorgedaan in de praktische uitvoering van de omschreven taken.

De afgenomen interviews moeten het literatuuronderzoek staven en ondersteunen.

De taken zoals deze voorkomen op de takenlijst, zijn met het geïnterviewde personeel van de Koninklijke Landmacht doorgenomen en besproken. Op deze wijze is de takenlijst getoetst op de uitvoering in de dagelijkse praktijk tijdens operationele omstandigheden. De nadruk ligt hierbij op en het identificeren van nieuwe taken en aanpassen van bestaande taken zoals de kleine eenheid dit tijdens de onderzochte missies heeft ervaren.

2.5 Beperkingen

Dit project beoogt met het opstellen van het raamwerk geen volledigheid van de taken en subtaken. Er zal getracht worden een werkbaar en begrijpelijk raamwerk te creëren, dat het gros van de mogelijke (sub)taken afdekt. Dit raamwerk kan door Defensie worden gebruikt bij het vernieuwen van de bestaande voorschriften. Voor TNO dient het raamwerk als basis voor verder onderzoek ten behoeve van Defensie.

Dit richt zich alleen op de de takenlijst van het raamwerk. Voor de uitbreiding zal worden gekeken naar recente vredesondersteunende missies. De focus ligt op operaties in Irak en Afghanistan, omdat dit operaties zijn die zich in een hoger geweldspectrum hebben plaatsgevonden. Daarnaast geeft de onderzochte PRT-ISAF missie een goed beeld van de vele taken die op groepsniveau worden uitgevoerd.

2.6 Literatuur over het optreden van kleine eenheden

In vakbladen zoals 'De Infanterist' wordt regelmatig verslag gedaan van gebeurtenissen in lopende operaties. Dergelijke verslagen zijn veelal geschreven door militairen die zelf bij de uitvoering van de operatie zijn betrokken. Daarnaast zijn deze publicaties 'actueel'; de tijd tussen de gebeurtenis op het operatietoneel en de publicatie is relatief kort.

Om deze redenen heeft het projectteam aandacht besteed aan dit type publicaties.

Op de internetsites van Defensie zijn vooral de achtergronden van de missies onderzocht zoals samenstelling van de eenheden en het gebruikte materieel. Ook de Manoeuvre Bulletins van de sectie Lessons Learned van het OTCMAN in Amersfoort zijn waardevolle bijdragen gebleken.

In bijlage A is een opsomming te vinden van geraadpleegde relevante literatuur, zowel Nederlandse, Engelse als Amerikaanse, met de geanalyseerde artikelen die iets voor het onderzoek konden betekenen.

3 Stabilisation Force Iraq 4 (SFIR4)

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft het optreden van Nederlandse eenheden tijdens de SFIR 4 missie in Irak. Het betreft hier specifiek de uitzending van een luchtmobiel bataljon en de taken zoals deze in de praktijk werden uitgevoerd door de kleine eenheid. Eerst volgt een algemene beschrijving van de context waarbinnen deze uitzending plaatsvond. Vervolgens zal worden ingegaan op de uitgevoerde taken. De opzet van dit hoofdstuk is gelijk aan de opzet van de missies zoals die beschreven zijn in 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties'.

3.2 Missiebeschrijving SFIR 4

Aanleiding conflict

De aanleiding tot het conflict was het niet uitvoeren door Irak van resolutie 1441 van november 2002 om volle medewerking te verlenen aan de inspectie en onderzoek naar massavernietigingswapens waar Irak over zou beschikken [5, 6].

Op 20 maart 2003 vielen coalitietroepen, onder leiding van de Verenigde Staten (dit is de natie die ook grootste troepenmacht leverde), na een luchtoffensief Irak binnen.

Deze inval was primair bedoeld om het regime van Saddam Hoessein van alle aanwezige massavernietigingswapens te ontdoen. In korte tijd werd Bagdad veroverd en was de oorlog beëindigd.

Op 22 mei 2003 nam de Veiligheidsraad resolutie 1483 aan welke voorzag in de instelling van een stabilisatiemacht in Irak: *Stabilisation Force Iraq* (SFIR).

In juni 2004 vond de overdracht van soevereiniteit plaats van de militaire autoriteiten naar de Iraakse civiele autoriteiten.

Missie SFIR

SFIR was bedoeld om, indien nodig met geweld, stabiliteit te brengen en vooral de wederopbouw en vrede te bewerkstelligen zodat Irak een democratisch geregeerd land zou worden. Voorop stond hierbij de hervorming van overheidsinstanties en het creëren van stabiliteit en veiligheid.

Hiertoe werden de volgende 'subdoelen' opgesteld:

- uitvoeren van VN resolutie 1483;
- de macht van de (Saddam Hoessein gezinde) Baath partij aan banden leggen;
- de leiding van Irak in handen geven van een interim regering;
- uitschrijven van verkiezingen in 2005.

Opdracht aan SFIR

De opdracht aan de Nederlandse bijdrage SFIR was het bewaren van stabiliteit en veiligheid in de provincie Al Muthanna en hulp te bieden bij de wederopbouw van de gehavende infrastructuur. De provincie Al Muthanna lag in de Britse sector.

De opdracht die SFIR meekreeg was: In de vorm van een vredesondersteunende operatie uitvoering geven aan VN-resolutie 1483.

De commandant op zijn beurt beschrijft in de opdracht naar de eenheden toe hoe de gestelde doelen verwezenlijkt gaan worden en welke eenheden en toegevoegde middelen hij in welk gebied van verantwoordelijkheid zal gaan inzetten.

Gewenste effecten

Het gewenste effect van de missie was het bewaren van de vrede & veiligheid en een stabiele provincie Al Muthanna. Een ander gewenst effect was de wederopbouw van de plaatselijke nijverheid en handel en herstel van de zwaar beschadigde en verwaarloosde infrastructuur.

Tijdsbestek

SFIR 4 verbleef van juli 2004 tot november 2004 in Irak, het infanterie component bestond uit eenheden van 13 Infanteriebataljon Luchtmobiel (*Air Assault*) van 11 Air Manoeuvre Brigade, aangevuld met andere eenheden van de KL, Koninklijke Luchtmacht (KLu) en Koninklijke Marechaussee (KMar).

Type missie

SFIR 4 voerde een vredesondersteunende operatie uit.

Taken SFIR 4

De hoofdstaken van de missie zijn het intensief patrouilleren in de Area Of Responsibility (AOR), *showing the force* en verhogen van de veiligheid in de AOR.

Neventaken SFIR 4 zijn onder andere:

- optreden als *Force* bij ongeregeldeheden zoals vernielingen en plundering;
- tegengaan van wapensmokkel en andere goederen;
- hervorming overheidsinstanties;
- creëren van veiligheid en bewegingsvrijheid;
- beveiligen en begeleiden van opbouwactiviteiten;
- opleiden en trainen van plaatselijke politie en Iraakse leger;
- toezicht houden op grensgebieden met Koeweit;
- uitvoering geven aan *Civil Military Cooperation* (CIMIC) projecten ten einde de *hearts and minds* van de bevolking te winnen en de wederopbouw in gang te zetten.

Na de soevereiniteitsoverdracht in juni 2004 kwamen er de volgende taken bij:

- optreden tegen groeperingen die op gewelddadige wijze trachten het politieke proces te verstoren;
- het verder uitbouwen van de Iraakse veiligheidsorganisaties;
- op verzoek van de Iraakse regering ondersteuning geven aan humanitaire hulpverlening, ondersteuning van civiele diensten en wederopbouw voor zover dit in overeenstemming was met de Veiligheidsraadresoluties.

Rules Of Engagement

In de *Rules Of Engagement* (ROE's) wordt het gebruik van geweld geregeld en het gebruik van wapens omschreven. De militair zal altijd conform de ROE's handelen. Volgens de ROE's was SFIR 4 bevoegd om geweld te gebruiken bij gevaar van de eigen veiligheid en die van anderen.

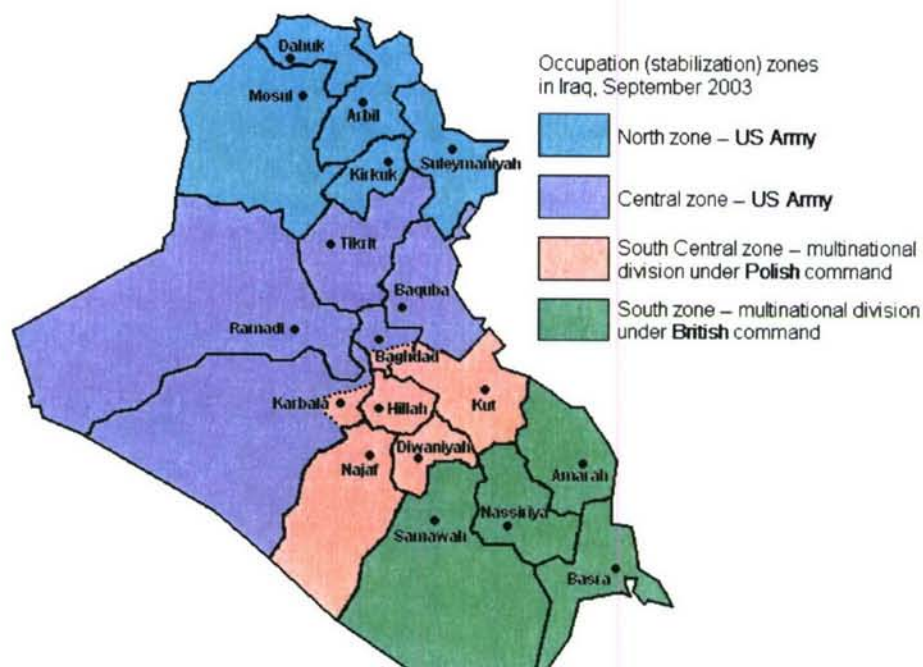
Gebiedsindeling en commandovoering

Het gebied waarin de Nederlandse bijdrage opereerde, lag in de Britse sector *Multinational Division Southeast (MND(SE))* (zie figuur 4). Het waren de Engelsen die vanuit Basra aansturing gaven aan de eenheden onder hun bevel en waaronder ook de Nederlandse bijdrage viel.

Het Nederlandse bataljon heeft het gebied opgedeeld in een aantal sectoren waarbij zelfstandige en versterkte compagnieën vanuit een *compound* een gebiedsdeel

controleerden. De staf van het bataljon zat op het kamp Smitty nabij As Samawah; van hieruit vond de aansturing plaats van de andere eenheden en de logistieke ondersteuning.

Het contingentscommando zorgde voor de verslaggeving vanuit het operatiegebied rechtstreeks naar de bevelhebber der landstrijdkrachten (BLS) en de Minister van Defensie.

Figuur 4 Irak.

Eigen organisatie SFIR 4

Inleiding

De onderstaande tabel geeft de sterkte weer van SFIR 4.

Tabel 1 Sterkte SFIR 4.

Rotatie	Begin en eind sterkte	Kernonderdeel	Opmerking
SFIR 4 07/04/ t/m 11/04	1305 – 1370	13 ^e Luchtmobiel infanteriebataljon	Aanvulling met diverse ondersteunende eenheden van Klu, KM en Kmar

De Nederlandse bijdrage bestond uit een Nederlandse *Battlegroup* bestaande uit een infanteriebataljon luchtmobiel (13^e) aangevuld met een contingent helikopters van de Koninklijke Luchtmacht, type Cougar voor transport en type Apaches voor verkenning en vuursteun.

Het infanteriebataljon bestaat organiek uit 3 infanteriecompagnieën en de staf- en antitankcompagnie. Elke infanteriecompagnie bestond uit:

- Compagniestaf van 19 man.
- 2 x Infanteriepeloton, per peloton 39 man.
- 2 x Anti-tankpeloton, per peloton 15 man.
- Mortiergroep van 12 man.

De totale sterkte, inclusief ondersteunende eenheden, was ongeveer 1300 man.

Per opdracht of operatie kon de organieke sterkte van de compagnie worden aangepast met de beschikbare middelen.

Voor het uitvoeren van gemotoriseerde patrouilles had men de beschikking over Mercedes Benz (MB) soft top wielvoertuigen, met een mitrailleur MAG 7,62 mm op affuit.

Als extra bescherming was het Patria Gepantserd Voertuig voor Vredesoperaties (GVV) (boordmitrailleur 7,62mm) ter beschikking.

Het bataljon is ten behoeve van de missie aangevuld tot 13 (NL) *Battlegroup*, de aanvullingen bestonden uit 6 Apache-gevechtshelikopters (zie figuur 5) en 4 Cougar-transporthelikopters met bijbehorend KLu detachement en daarnaast een geniecompagnie, KMarpeloton, Explosieve Opruimings Dienst (EOD) detachement, een detachement *Security Sector Reform* (SSR), CIMIC Support Element, inlichtingen verzamelorgaan, wapenlocatieradars, logistieke en medische eenheden, extra infanteriepelotons en een extra Patria GVV.

Ook de bataljonsstaf werd sterk uitgebreid om alle aanvullende eenheden te kunnen aansturen.

Figuur 5 Apache gevechtshelikopters voor extra vuursteun.

Na de aanslagen op Nederlandse militairen in mei en augustus 2004, waarbij twee doden vielen, is de sterkte opgevoerd met twee extra pelotons infanterie, een aantal Patria GVV en extra inlichtingencapaciteit.

Omgeving

Het operatiegebied van het Nederlandse bataljon in de provincie Al-Muthanna in het zuiden van Irak bestond hoofdzakelijk uit een woestijnachtige omgeving met weinig begroeiing en veel rotsen en stenen. Door de droogte en enorme hitte (50 graden Celsius) hangt er een fijne stofnevel in de lucht, helemaal als eenheden zich gemotoriseerd verplaatsen. Dit stof is de oorzaak van nogal wat slijtage en technische mankementen aan wapensystemen en voertuigen.

De nachten zijn koud waardoor slapen in de open lucht niet raadzaam is.

As Samawah is een kleine stad met veel straathandel door handelaren vanuit de omliggende dorpen en weinig industrie. De plaatselijke cementfabriek is lange tijd gesloten geweest maar door SFIR heropend. Hierdoor kwam er meer werkgelegenheid en middelen (cement) voor de wederopbouw.

Terrein type

De AOR omvat zowel verstedelijkt gebied alsook een woestijngebied en was totaal groter dan Nederland.

Bevolking

De bevolking, van oorsprong nomaden, zijn van diverse Sjiietische moslimstammen afkomstig, waar de stamcultuur en de stamoudste samen met de Imam een belangrijke rol spelen in het dagelijkse leven. Het was voor de Nederlandse militairen belangrijk om de plaatselijke cultuur te leren kennen, om gebruiken en gewoontes te kunnen interpreteren en toepassen.

Het is een relatief rustig gebied waar de Sjiietische bevolking geen sympathie had met het regime van Saddam Hoessein (zelf van Soennitische afkomst) in tegenstelling tot de Soennitische moslims die hun macht als minderheid te danken hadden aan Saddam en fel gekant waren tegen de coalitietroepen. De etnische verschillen tussen Sjiieten en Soennieten zorgden in dit geval voor onrust in de plaatsen waar de Nederlandse militairen opereerden.

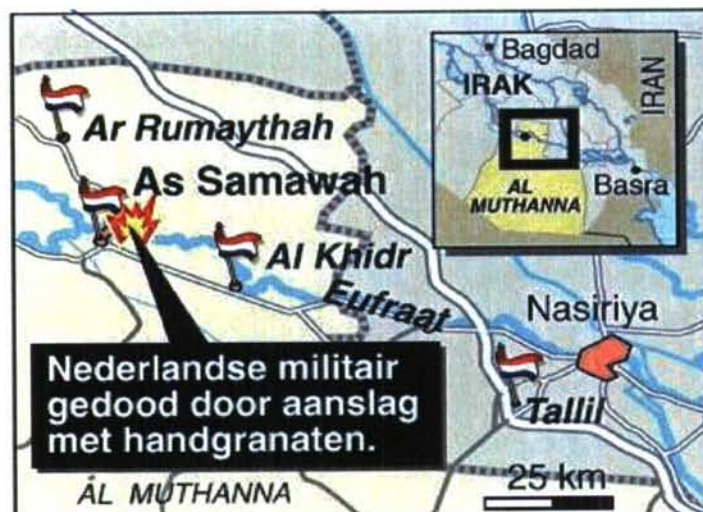
Operationele situatiebeschrijving

Vanwege de goede relatie met de plaatselijke bevolking bleef de situatie in Al Muthanna redelijk ontspannen. Langzaam maar zeker brachten elementen van buiten de provincie daar verandering in. In december 2004 werden voor korte tijd 70 commando's naar Irak gestuurd ter versterking van de verkenningcapaciteit aan de 350 kilometer lange grens met Koeweit en Saoedi-Arabië. De incidenten namen gaandeweg in frequentie en omvang toe en varieerden van schotenwisselingen met lichte vuurwapens tot mortieraanvallen op de Nederlandse compounds. In verband met de mortieraanvallen werden ook mortierdoelopsporingsradars naar Al Muthanna gestuurd (zie figuur 6) om de lanceerpositie aan de hand van de projectielbaan te kunnen berekenen.

Figuur 6 Mortierdoelopsporingsradar op NL compound.

Op 10 mei 2004 sneuvelde een sergeant van de landmacht door een aanslag met een handgranaat en op 14 augustus van dat zelfde jaar kwam een wachtmeester van de KMar in een hinderlaag om het leven (zie figuur 7). Ook vielen tijdens deze hinderlaag meerdere gewonden. In een reactie op de schermutselingen werd er versterking naar Irak gestuurd. Bij een aantal schietincidenten zijn ook onder de burgerbevolking slachtoffers gevallen. Een voorbeeld hiervan is dat bij het negeren van stoptekens bij een *checkpoint* het vuur op een naderend voertuig werd geopend en twee inzittenden van dit voertuig werden gedood. Dit soort acties van Nederlandse zijde was nodig om aanslagen met voertuigen gevuld met springstof te voorkomen.

Figuur 7 Omgeving aanslag van 14 augustus 2004.

Civil Military Cooperation

Civil Military Cooperation (CIMIC) projecten waren van groot belang om het vertrouwen van de bevolking te winnen. CIMIC projecten zijn primair bedoeld ter ondersteuning van de militaire operatie, waarbij men er vanuit gaat dat hoe meer de militairen zich op een positieve manier met de burgerbevolking bemoeien, hoe minder deze mensen geneigd zijn geweld te gebruiken. Tweede doel is het vertrouwen te winnen en op deze wijze uit de lokale bevolking gegevens te krijgen om eventuele aanslagen te voorkomen en om de *situational awareness* te verhogen.

Een van de CIMIC projecten was de renovatie van de pontonbrug over de Eufraat.

Een ander project was de geniesteun bij dijkverzwaring toen in de herfst van 2004 door hevige regenval de Eufraat dreigde te overstromen.

Een ander voorbeeld is de opstarting van de cementfabriek in 2003. Deze fabriek leverde hierdoor middelen voor de wederopbouw en creëerde bovendien arbeidsplaatsen.

Internationale samenwerking

Nederlandse militairen hebben met een aantal andere landen van binnen Europa (Engeland, Italië) en buiten Europa (Japan) samengewerkt. Dit betrof soms een gezamenlijk optreden van militaire eenheden op de grond, vaak bij het uitwisselen van inlichtingen en gebruik maken van buitenlandse inlichtingencapaciteit zoals NIMROD verkenningsvliegtuigen en *Unmanned Aerial Vehicle's* (UAV's).

Met het Japanse Humanitaire Hulpbataljon heeft Nederland nauw samengewerkt, omdat zij opereerden in de Nederlandse AOR. Voor de Japanners was deze samenwerking meer dan welkom; Japan had voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog troepen buiten het Japanse grondgebied ontplooid en maakten graag gebruik van de Nederlandse uitzendervaring.

Ook met aangrenzende nationaliteiten is samengewerkt, onder andere tijdens Operatie Gonzalo in februari 2004 waarbij met Spaanse eenheden een *Knock, Talk and Search* (KTS)³ operatie op bataljonsniveau werd uitgevoerd.

³ KTS operaties worden in de KL manoeuvre bulletins van het OCTMAN aangeduid als afgrenzelingsoperaties en opsporingsoperaties.

Veranderde situatie SFIR 4

De veranderde situatie na de soevereiniteitsoverdracht op 28 juni 2004 aan het *Iraqi Interim Government* had ook zijn weerslag op het functioneren van de Nederlandse *Battlegroup*. Men moest nu zaken doen met de Iraakse autoriteiten in plaats van een afgevaardigde van de *Coalition Provisional Authority* (CPA). Met het wegvallen van de CPA viel ook een deel van de informatie weg die benodigd was om inzicht te verkrijgen op bestuurlijk niveau binnen de provincie, waardoor ook relevante informatie wegviel. Men was afhankelijk van de plaatselijke bestuurders voor het verkrijgen van informatie. Vanaf 28 juni 2004 lag de veiligheid van het gebied in handen van de Irakezen zelf en werd een begin gemaakt met de opbouw van het Iraakse leger en veiligheidsinstanties met assistentie van de Nederlandse *Battlegroup* die verantwoordelijk bleef voor de primaire veiligheidssituatie.

3.3 Taakbeschrijvingen SFIR 4

Beveiliging *compound*

Ter beveiliging van de *compound* bleef één deel van het personeel achter om de observatieposten te bemannen en controle uit te voeren op komende en gaande personen en voertuigen (tevens rust). Eén deel zorgde voor de QRF en één deel was belast met het uitvoeren van patrouilles en verzamelen van inlichtingen. Vooral bij dit laatste was het van groot belang te trachten de tegenstander een stap voor te blijven bij het beramen van eventuele aanslagen op de Nederlandse locaties.

Bij de hoofdboort bevond zich ook het punt waar van patrouille terugkerende militairen hun wapens ontladden. De wachtposten werden beschermd door zandzakken en Hesco's, een barrière buiten de poort moest inrijden van een *Vehicle Born Improvised Explosive Device* ((VB)IED) tegengaan.

Factoren van invloed

Compoundbeveiliging vond plaats naast de reguliere taken van SFIR 4. Personeel gebruikt voor de beveiliging van de compound was gedurende een bepaalde tijd niet inzetbaar voor andere taken zoals patrouillegang.

Grond- en Luchtpatrouilles

Het uitvoeren van grondpatrouilles en luchtpatrouilles was de enige manier om het gebied van verantwoordelijkheid onder controle te kunnen houden. Gezien de uitgestrektheid van de AOR, waren de meeste patrouilles gemotoriseerd. Sommige patrouilles werden luchtmobiel uitgevoerd of was er een combinatie van beide inzetwijzen, waarbij interventies op verdachte objecten of acties tegen voertuigen snel en met verrassing konden worden uitgevoerd.

Patrouilles werden bij dag en nacht uitgevoerd, zowel in verstedelijkt gebied (kortere duur: uren) als in de woestijn (langere duur: dagen). Nachtpatrouilles werden uitgevoerd door eenheden die beschikten over helderheidversterkers en warmtebeeldapparatuur, zodat vrijwel niets aan hun waarneming kon ontgaan. Elke eenheid had te allen tijde radioverbinding met een eigen locatie om snel hulp te kunnen inroepen van de *Quick Reaction Force* (QRF) of luchtsteun.

Door het uitvoeren van (lucht) mobiele *checkpoints* en het inrichten van (mobiele) observatieposten werd uitvoering gegeven aan de taak 'tegengaan van wapensmokkel' en kon een gebied onder controle worden gehouden. *Checkpoints* en observatieposten werden voor korte tijd betrokken, omdat het effect ervan met het verstrijken van de tijd afnam. Alle inlichtingen werden aan de sectie-2 doorgegeven.

Tijdens de SFIR 4 periode werden vier soorten patrouilles onderkend, namelijk: bereden patrouille, patrouille te voet, de patrouille luchtmobiel met behulp van een helikopter en de gevlogen patrouille door een vastvleugelvliegtuig. In 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties' staan deze patrouilles omschreven.

Aan een patrouille konden specialisten worden toegevoegd, zoals een medisch team of genisten als men een gebied inging waar het voor de hand lag dat er mijnen en/of IED's aanwezig waren.

Forward Air Controllers (FAC) werden aan de patrouille toegewezen in gevallen waar men moest kunnen beschikken over luchtsteun in de vorm van gewapende helikopters of vliegtuigen (F-16).

Factoren van invloed

Wapens werden conform de *alert states* doorgeladen. Als de eigen veiligheid of die van anderen in het geding kwam, kon van (wapen)geweld gebruik worden gemaakt.

Dress codes waren van toepassing op het dragen van het scherf/kogelwerend vest en de helm. Soft hats werden gedragen als de situatie het toeliet; het had een beter draagcomfort (hitte) en minder agressieve en gewelddadige uitstraling. Gezien de koude nachten werden er standaard slaapzakken meegenomen om eventueel de nacht buiten door te brengen bij langere patrouilles of als men door omstandigheden niet naar de basis kon terugkeren.

Verbindingen

Verbindingen waren van groot belang voor de uitvoering van elke operatie. Voor contact binnen de groep en het peloton gebruikten de eenheden de *Personal Role Radio*, de FM9000 voor contact met andere eenheden en de *compound*. Satelliet communicatie werd gebruikt voor verbindingen in afgelegen gebieden waar de FM9000 geen radiodekking had.

Command and Control tijdens patrouilles

Patrouilles waren, zodra ze eenmaal de *compound* verlaten hadden, redelijk autonoom. Op afgesproken tijden en/of plaatsen werd een kort situatierapport naar de commandopost (opsroom) gezonden, zodat de opdrachtgever op de hoogte was en bleef van de situatie van de patrouille. Deze controle was nodig ter coördinatie van verschillende eenheden die zich buiten de compound bevonden en in geval van calamiteiten om de hulpacties te coördineren. Voor plaatsbepaling beschikte men over *Global Position Systems* (GPS). Indien beschikbaar werden aan patrouilles tolken toegevoegd. De tolk is een belangrijk element in de patrouille als het gaat om het verkrijgen van inlichtingen via de lokale bevolking. De tolk kent niet alleen de taal maar, net zo belangrijk, ook de zeden en gewoonten van de bewoners.

Bereden patrouilles

Bereden patrouilles werden door een (infanterie)groep en minimaal 2 voertuigen, (Mercedes Benz 5 kN/ 7.5 kN soft top) voorzien van een voertuigaffit met een mitrailleur MAG 7,62mm, uitgevoerd (zie Figuur 8). Bij verhoogde dreiging werd een Patria GVV achter de hand gehouden, om onder dekking van het pantservoertuig terug te kunnen keren naar de basis.

De bemanning bestond uit een voertuigcommandant, een chauffeur, mitrailleursschutter en gewerschutter; eenieder had zijn eigen taak en sector binnen de voertuigbemanning.

Figuur 8 Boordschutter mitrailleur MAG 7,62 mm op MB voertuigaffuit.

Route keuze

Rond As Samawah en de andere locaties was er sprake van enig weggennetwerk (verhard) en bebouwing. Een patrouillecommandant zal, conform de voorschriften, altijd proberen om heen- en terugweg via verschillende routes te laten. Het terrein dwong de patrouillecommandant om zijn route keuze aan te passen aan de berijdbare wegen en kon bijvoorbeeld niet een andere terugweg kiezen na afloop van een patrouille, mobiel checkpoint of observatiepost. Bewegingen werden hierdoor voorspelbaar voor een tegenstander die lokaal bijzonder goed geïnformeerd was.

Gemotoriseerde verplaatsingen

De verplaatsingstactieken kwamen deels voort uit bestaande voorschriften zoals het voorschrift gemotoriseerd optreden en het voorschrift verplaatsen door Anti-Tankpelotons. Deels komen de tactieken voort uit eigen ervaring en de *lessons learned* opgedaan door de voorgangers tijdens eerdere rotaties.

Voertuiguitrusting

De voertuiguitrusting bestond een aantal vaste onderdelen zoals verschillende soorten (groeps)wapens, munitie, hand- en rookgranaten, water en voeding. Nachtelijke patrouilles werden, voor zover aanwezig, met nachtzichtapparatuur uitgerust.

Persoonlijke uitrusting

De persoonlijke bewapening en uitrusting bestonden onder andere uit:

- het persoonlijke wapen;
- per groep 2x 40 mm *Underslung Grenade Launcher* (UGL);
- munitie (5,56mm, rook- en handgranaten);
- helm;
- ballistische bril;
- scherfwerend- (indien de keramische platen geplaatst zijn ook kogelwerende) vesten.

Tijdens normale patrouilles, zonder dat er van een verhoogde dreiging sprake was, werd in plaats van de helm een *soft hat* gedragen en de helm werd op de man meegenomen. Elke inzittende had zijn persoonlijke uitrusting, voeding en water, plus slaapzak bij zich om eventueel de nacht buiten door te kunnen brengen.

Luchtmobiele patrouilles

Luchtmobiele patrouilles werden uitgevoerd vanuit het oogpunt van verrassing door de snelheid waarmee dergelijke helipatrouilles tot resultaat konden leiden, vaak ook in combinatie met bereden patrouilles op de grond. Een luchtmobiel *vehicle checkpoint*

was in enkele minuten te realiseren door groepen op verschillende plaatsen op de weg vanuit de heli's af te zetten waardoor voertuigen onmogelijk het *checkpoint* konden ontlopen.

Observatiepost

Permanente observatieposten (OP's) kwamen alleen op de *compounds* voor en hadden tot taak beveiligen en waarschuwen voor acties door de tegenstander; deze OP's werden klok rond bemand.

De OP's in het buitengebied en bebouwde gebieden werden voor korte duur ingericht en vervolgens afgebroken als de waarde van de inlichtingen afneemt.

Het ongezien betrekken van OP's in bebouwde gebieden (om tactische redenen kan dit nuttig zijn) was erg moeilijk omdat het dagelijkse en nachtelijke leven van de inwoners gewoon doorging. Om dit toch te bewerkstelligen verplaatsten eenheden zich in het donker. Nadeel hiervan was dat een bij nacht verplaatsende eenheid het gevaar liep in het licht van passerende auto's terecht te komen. De verkenningseenheden waren door hun opleiding, training en uitrusting bij uitstek geschikt voor het uitvoeren van langere patrouilles en langdurige observatieposten.

OP's werden met behulp van voertuigen ingericht als mobiele OP of verdeckte OP's voor observeren van objecten waar zich verdachte personen ophielden. Een patrouille kon gecombineerd worden met een OP voor de duur van slechts enkele uren.

Vehicle Checkpoint

Een *Vehicle Checkpoint* (VCP) is een observatiepost waarbij passerende voertuigen en personen worden gecontroleerd. De VCP's hadden een mobiel karakter. Het doel is het tegengaan van wapenbezit en wapensmokkel teneinde uitvoering te geven aan de opdracht van SFIR 4. Dit is op de wegen van en naar As Samawah veelvuldig gedaan. Een aanwezige tolk vertaalde eventueel vragen voor de militairen. Vervolgens werden de voertuigen doorzocht, eventuele contrabande werd in beslag genomen en verdachten overgedragen aan de lokale politie. Een enkele keer is het tot een schietpartij gekomen toen voertuigen trachten het VCP te ontlopen.

Factoren van invloed

Een actie van een VCP duurde slechts enkele uren. Daarna nam de waarde snel af omdat lokaal al gauw bekend was dat men de weg controleerde. De blokkade van de weg werd gevormd door MB's aangevuld met een Patria GVV als dit door de situatie gewenst was. De grootte van de weg bepaalde de capaciteit van het VCP.

Quick Reaction Force

Op elke compagnieslocatie was een QRF *stand-by*, die werd ingezet als zich incidenten voordeden bij het uitvoeren van de taken van de SFIR eenheden. De taakstelling was uitgebreid, maar de kern was snel hulp bieden aan eigen of coalitie-eenheden en deze zonodig met geweld veilig naar de compound begeleiden. De QRF kon, indien nodig en als de operationele situatie het toeliet, humanitaire hulp verlenen aan de lokale bevolking. Naast de reguliere QRF had men in noodgevallen ook de beschikking over gewapende heli's of F16's die luchtsteun konden verlenen. Hiertoe werden FAC aan de QRF toegevoegd. De QRF kon verder worden versterkt met de Patria GVV, een ambulance, bergingscapaciteit, medisch personeel, EOD, genie etcetera.

Een aantal maal is de QRF uitgerukt om daadwerkelijk hulp te verlenen met vuurkracht en medische ondersteuning.

De bataljons QRF en patrouilleerde 's nachts in een straal van vijf kilometer rond de compound onder andere, als maatregel tegen mortierbeschietingen.

Factoren van invloed

De kern van de QRF werd gevormd door personeel die gedurende een bepaalde tijd paraat op de compound aanwezig waren. Op het moment dat de QRF niet op hoefde te treden kunnen deze eenheden bijvoorbeeld onderhoud werkzaamheden uitvoeren. De QRF bestond uit minimaal twee MB's aangevuld met Patria GVV. De QRF werd afhankelijk van de situatie aangevuld met een gepantserde (Patria) of ongepantserde ambulance. De QRF kon in grootte variëren maar bestond altijd uit een vaste kern die bij een groot incident kon worden uitgebreid met voorhanden zijnde personeel en materieel. Indien nodig werden specialisten zoals Explosieven Opruimingsdienst (EOD) en Genisten toegevoegd.

Konvooibeveiliging

Konvooien met militaire en civiele hulpgoederen moesten in een voertuigkonvoi worden verplaatst waarbij SFIR 4 door middel van een escorte de veiligheid van het konvoi waarborgde (zie figuur 9). Het beveiligen van konvooien was een taak die, vanwege de lange afstanden, veel tijd en mankracht consumeerde.

Figuur 9 Konvooibeveiliging, een dagelijks terugkerende operatie.

Factoren van invloed

De afstanden waarover de konvooien geëscorteerd werden, waren voor Nederlandse begrippen erg lang, over vaak stoffige en slechte wegen met lokale medeweggebruikers die suïcidale neigingen hadden.

De afstand van de haven van Umh Qasr naar As Samawah bedroeg circa 400 kilometer, van het podpel (Point of Debarkation peloton) te Shaibah naar As Samawah bedroeg 300 kilometer.

Van de Luchthaven Basra naar het podpel moest een afstand van 40 kilometer worden afgelegd. Deze locatie is om veiligheidsredenen verplaatst naar een luchthaven in Koeweit. Het gevolg hiervan was een logistieke uitdaging waarbij rekening gehouden moest worden met beschietingen, plundering van voertuigen en de kans op bomaanslagen langs de route.

Tijdens acties in de AOR werd, waar mogelijk, met de lokale politie samengewerkt.

Opleiden

SFIR 4 heeft assistentie verleend bij het opleiden van Irakezen bestemd voor de Iraqi Defense Force en Iraqi Police waarbij KL officieren en onder-officieren als opleiders fungeerden.

Algemene kenmerken van de missie

Materieel en personeel

Het materieel voldeed over het algemeen goed, echter de zware omstandigheden van het terrein, hitte, stof en intensieve gebruik eiste zijn tol van de mechanische en elektronische onderdelen.

De MB wielvoertuigen was organiek niet voorzien van een mitrailleuraffuit voor de mitrailleur MAG 7,62 mm zodat hiervoor door de gebruikers zelf geïmproviseerde affuiten werden gemaakt. Ook de lichte mitrailleur Minimi 5,56 mm werd door sommige eenheden achter op het voertuig op een affuit van eigen fabricaat geplaatst. Voor normale eendaagse patrouilles voldeed de MB prima. Echter, voor patrouilles van langere duur waarvoor veel munitie, water en voeding moest worden meegenomen werd de gewichtsbelasting dermate zwaar dat er problemen met de vering ontstonden. Met de verbindingen waren weinig problemen echter bij grotere afstanden was satellietverbinding een must om in contact met de basis te blijven. De Personnel Role Radio (PRR) heeft zijn waarde ook onder moeilijke omstandigheden (vuurcontact) duidelijk bewezen.

Eenheids- en individuele training en voorbereiding op de missie waren goed. Alle taken waarvan men wist of dacht dat ze uitgevoerd zouden worden, werden in de voorbereiding op de uitzending veelvuldig doorgesproken en getraind.

4 Provincial Reconstruction Team 3 Afghanistan (PRT 3 - ISAF 4)

4.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitzending van Nederlandse militairen naar Afghanistan voor het opzetten van een *Provincial Reconstruction Team* (PRT) onder ISAF van december 2004 tot april 2005. Eerst volgt een algemene beschrijving van de context waarbinnen deze uitzending plaatsvond, waarna wordt ingegaan op de taken die door de *Force Protection* eenheid van het *Provincial Reconstruction Team 3* zijn uitgevoerd. De opzet van dit hoofdstuk is gelijk aan de opzet van de missies zoals die beschreven zijn in 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties'.

4.2 Missiebeschrijving ISAF

Achtergrond conflict

Op 11 september 2001 werd de wereld opgeschrikt door terroristische aanvallen op de Verenigde Staten van Amerika. In korte tijd werden met gekaapte passagiersvliegtuigen aanslagen uitgevoerd die waren gericht tegen het World Trade Centre, gevestigd in de Twin Towers, in New York en het ministerie van defensie in het Pentagon in Washington. Een aanslag met een lijnvliegtuig is door de passagiers ten koste van hun leven verijdeld. Alleen al de aanslag op de Twin Towers in New York kostte ruim drie duizend mensen het leven. De aanslagen bleken het werk van het Al-Qaida-netwerk, geleid door Osama Bin Laden.

De internationale gemeenschap ging onder aanvoering van Amerika de strijd aan tegen het internationale terrorisme. Sinds oktober 2001 worden militaire eenheden ingezet om dit terrorisme een halt toe te roepen.

In Afghanistan regeerde het Taliban⁴ regime met een waar schrikbewind en had de deuren wijd open gezet voor elke terrorist die steun en trainingsfaciliteiten zocht.

Het Al-Qaida-netwerk bleek nauwe banden te hebben met het Taliban-regime in Afghanistan. Osama Bin Laden en een belangrijk deel van zijn organisatie waren in Afghanistan gevestigd. Omdat Osama Bin Laden zijn acties vanuit Afghanistan voorbereidde en uitvoerde, werd door de Verenigde Naties besloten actie tegen de Taliban en Al-Qaida te ondernemen.

Akkoord van Bonn

Op initiatief van de Verenigde Naties kwamen eind 2001 vertegenwoordigers van de Afghaanse bevolking bijeen in Bonn. Op deze bijeenkomst bereikten de Afghanen overeenstemming over een raamwerk voor de toekomstige politieke structuur van Afghanistan en wenden zij zich gezamenlijk tot de internationale gemeenschap voor hulp. De Afghanen verklaarde zich ook bereid tot samenwerking met de internationale gemeenschap in de strijd tegen het terrorisme, de drugshandel en de georganiseerde misdaad. De VN-veiligheidsraad werd gevraagd mandaat te verlenen voor een veiligheidsmacht in Afghanistan. Op 5 december 2001 werd het akkoord ondertekend in het Petersberg-hotel nabij Bonn.

⁴ De letterlijk betekenis van Talib is 'student' in dit geval in de Koran.

Figuur 10 De Kyberpas.

Missie ISAF

De VN-veiligheidsraad koos vervolgens voor een zo robuust mogelijk mandaat volgend op resolutie 1378 voor ISAF verwoord in de resoluties 1386, 1413, 1444 en 1510 met ondersteuning van de NATO. Daardoor kan de veiligheidsmacht desnoods met militair geweld optreden om de veiligheid in Kaboel te handhaven [5, 6].

Het belangrijkste doel van ISAF was in eerste instantie de interim-regering van Afghanistan, die zich op 22 december 2001 in Kaboel vestigde, te ondersteunen bij het handhaven van de veiligheid.

Op grond van een nieuwe VN-resolutie uit oktober 2003 is die taak uitgebreid tot andere delen van Afghanistan. Daarnaast zijn de ISAF-militairen op verschillende manieren betrokken bij de wederopbouw van het land. Zo assisteert ISAF bij de wederopbouw van het leger en de politie. Ook helpen militairen van de genie bij het herstel van belangrijke bruggen en wegen (zie het terrein figuur 10).

Naast de militaire operatie *Enduring Freedom* die als doel had het Taliban regime voorgoed uit Afghanistan te verdrijven, was de operatie vooral bedoeld om Al-Qaida de basis te ontnemen van waaruit men de laatste decennia had geopereerd.

In juni 2002 werd een overgangsregering benoemd onder leiding van president Hamid Karzai. Deze regering werkte nauw samen met de VN en de internationale gemeenschap. Op 9 oktober 2004 werd Karzai na een democratisch verlopen verkiezing tot president gekozen. Het nieuwe kabinet van president Karzai trad aan op 24 december 2004.

Het oogmerk van de commandant van ISAF is:

- het zorgen voor een veilige en stabiele omgeving;
- herstel van het Afghaanse gezag allereerst in de hoofdstad Kabul en vervolgens in de daarvoor in aanmerking komende veilige provincies;
- verbeteren van de capaciteiten van de Afghaanse politie en het leger;
- opereren van Kabul International Airport (KIA) en het verzorgen van een *Air Liaison Officers Cell* (ALOC);
- zorg dragen voor de beveiliging van de eigen troepen en verbeterde *situational awareness*.

ISAF opereerde in eerste instantie in omgeving van de hoofdstad van Afghanistan, Kabul. In oktober 2003 werd het mandaat van ISAF verruimd, waardoor nu ook de regering en humanitaire organisaties zoals de *Provincial Reconstruction Teams*, buiten Kabul en omgeving gesteund kunnen worden, deze teams zorgen voor hun eigen nabijbeveiliging en vallen voor luchtsteun terug op ISAF.

De opdracht aan het *Provincial Reconstruction Team* was:

- door het uitvoeren van humanitaire projecten bijdragen aan een rustig en veilig klimaat in de provincie Baghlan (zie figuur 11);
- herstel van de Afghaanse autoriteit in heel Afghanistan;
- verbeteren van de capaciteiten van de Afghaanse politie en het leger;
- vergaren van inlichtingen door omgang met de plaatselijke bevolking.

Figuur 11 De provincie Baghlan, het operatiegebied van de Nederlandse PRT's.

Opdracht ISAF aan PRT

De opdracht van de Nederlandse PRT bijdrage aan ISAF was het uitvoeren van een deel van de ISAF missie met vooral humanitaire middelen. ISAF leverde een bijdrage aan de veiligheid ter ondersteuning van de huidige Afghaanse regering, inventariseerde (humanitaire) hulpprojecten en voerde ze via de PRT's uit. Al deze humanitaire projecten hebben uiteindelijk ten doel de invloed van de regering Karzai verder uit te breiden om langzaam maar zeker veiligheid en stabiliteit in het gehele land te bewerkstelligen.

Gewenste effecten

Het beoogde effect van de onder ISAF opererende PRT's was het leveren van een nuttige bijdrage in het volledige herstel van stabiliteit, vrede, rust en veiligheid in en om de provincie Baghlan. Daarnaast dient er een maximale samenwerking en teamwork te zijn met de andere ISAF eenheden door het vergaren van inlichtingen en samenwerking met de lokale Afghaanse autoriteiten en politie. In hoeverre deze effecten op de langere duur ook daadwerkelijk resultaat hebben, zal veelal afhangen van vervolgprojecten.

Tijdsbestek

De uitzending van het *Provincial Reconstruction Team 3* duurde van december 2004 tot en met april 2005.

Type missie Provinciaal Reconstruction Team 3

Het *Provinciaal Reconstruction Team 3* was een humanitaire opbouw missie ten einde stabiliteit en veiligheid te brengen en het ondersteunen van het Afghaanse gezag in de gebieden buiten Kaboel.

Type missie Force Protection

Het *Force Protectionteam* (FP) diende bescherming te leveren ten behoeve van het (NL)*Provincial Reconstruction Team 3* (PRT 3) tijdens het uitvoeren van hun missies. Daarnaast dienden zij de *compound* te beveiligen en het Afghaanse personeel te trainen als *security* op de *compound*.

Taken ISAF

Het oogmerk van ISAF is door intensief patrouilleren (*show of force*) de veiligheid te verhogen in de provincies waarover ISAF de controle wil gaan uitoefenen. Door het plaatsen van Afghaanse politie- en legereenheden en aanstellen van autoriteiten in de gebieden waar de Taliban eenheden door diverse ISAF operaties zijn verdreven, moet het centrale gezag vanuit Kaboel worden hersteld en de acceptatie van ISAF verhoogt. De PRT's ondersteunen deze ISAF taken door het uitvoeren van humanitaire acties om draagvlak bij de bevolking te creëren voor de regering in Kaboel.

Organisatie PRT

Een PRT bestaat uit twee delen; het eerste deel is het personeel dat verantwoordelijk is voor het opzetten en uitvoeren van projecten, de zogenaamde missieteams. Het tweede deel is het *Force Protectionteam* (FP) die de beveiliging verzorgt van de *compound* en de bescherming van de missieteams op zich neemt als zij buiten de *compound* opereerde.

Op de *compound* waren onder andere aanwezig een team van de KMar. Deze gaf onder andere de dagelijks training aan de 'Afghan National Police' en een Psyopsteam dat met de lokale media onderhandelde, kranten en flyers uitdeelde en enquêtes onder de Afghaanse bevolking hield.

Indien nodig werd het missieteam aangevuld met specialisten. Een PRT had de beschikking over drie missieteams die onafhankelijk van elkaar in staat waren om korte (enkele uren) tot lange (meerdaagse) missies uit te voeren.

Joint opereren

De PRT in Baghlan was een *joint* operatie, waarbij de eenheid die de missieteams verzorgde van een ander krijgsmachtonderdeel was dan de FP. PRT 1 bestond uit een missiedeel van de Koninklijke Luchtmacht en een *Force Protection* deel bestaande uit infanteristen afkomstig van de Koninklijke Landmacht.

Het was de eerste maal dat twee verschillende onderdelen van de krijgsmacht op deze wijze in een operationele zetting in een uitzendgebied zo nauw samenwerkten.

PRT basis POL-e-KHOMRI

Vanuit de basis bij de provinciehoofdstad Pol-e-Khomri, was sinds 1 oktober 2004 een PRT operationeel (zie figuur 12). Tot 2006 heeft het PRT de Afghaanse regering ondersteund bij het handhaven van de veiligheid en stabiliteit en de wederopbouw van de infra- en bestuursstructuur in de provincie Baghlan. Naast het opleiden en trainen van de lokale politie en Afghaanse leger voerde het vele honderden projecten uit. Die varieerden van het opzetten van scholen en het installeren van waterkrachtcentrales voor stroomvoorziening, tot het verbouwen van ziekenhuizen en het bevorderen van de landbouw ten einde de papaverteelt te kunnen indammen. Vooral de begeleiding van

kleinschalige werkprojecten door het verstrekken van de juiste middelen en scholing zoals opzetten van (woning)bouwprojecten en kleinschalige huisvlijt (bijvoorbeeld naaiateliers aan huis of stimuleren van analfabetiseringsprojecten), moeten een impuls aan de plaatselijke economie geven.

Het hoofddeel van de PRT bestond uit ongeveer 150 militairen. In september 2006 heeft Nederland officieel de taken overgedragen aan Hongarije.

Figuur 12 Het werkgebied van de Nederlandse PRT's.

Werkwijze missieteam PRT

Na een briefing door de missiecommandant met daarin de laatste details over de opdracht, gaf de commandant FP zijn roadbrief met bijzonderheden over eventueel uit te voeren drills (*action on*), de te volgen route en eventuele knelpunten waarna het hele team kon vertrekken. De missieteam gingen voor kortere of langere duur de provincie Baghlan in, overlegden met de plaatselijke autoriteiten over wederopbouw activiteiten en hoe de projecten het beste konden worden aangepakt. Het uiteindelijke doel was de Afghanen zelf verder hulpprojecten op te zetten en te laten uitvoeren.

De missieteam waren ook de ogen en oren van de centrale autoriteiten in Kaboel waar het ging om de noden van de bevolking en de veiligheidssituatie ter plaatse.

Opdracht Force Protection PRT

De *Force Protection* had een drieledig doel. Ten eerste het beveiligen en operationeel houden van de compound van waaruit het PRT opereerde. Ten tweede de missieteam buiten de compound beveiligen tijdens hun verkenningstochten in de provincie.

Het derde doel was alle bruikbare inlichtingen verzamelen ten behoeve van het ISAF hoofdkwartier.

Factoren van invloed

Door het toevoegen van ondersteunende elementen zoals genie, geneeskundig of *Forward Air Controllers* (zie figuur 13) werd de FP vergroot en verzwaarde dit de taak van FP commandant.

Figuur 13 Forward Air Controller tijdens een training.

Rules of Engagement

De eenheden die onder ISAF bevel opereerden, waren bevoegd om bij bedreiging van de eigen veiligheid of dat van anderen geweld te gebruiken.

Taken en werkwijze Force Protection

Voor het beveiligen van de *compound* bleef een deel van het personeel achter op de *compound*. Het was de hoofdtak van FP om te zorgen voor voldoende wachtposten binnen de perimeter van de *compound* en het stand-by houden van een *Quick Reaction Force* om bij calamiteiten te kunnen ingrijpen. Het opleiden en onder supervisie houden van de Afghaanse *security unit* die een deel van de *compound* beveiliging voor zijn rekening nam, werd ook door de FP verzorgd.

Materieel, bewapening en uitrusting van de Force Protection eenheden.

Voertuigen

Om over voldoende bescherming en mobiliteit te kunnen beschikken was de FP-eenheid uitgerust met wielvoertuigen Mercedes Benz 7.5 kN *softtop* en de Patria GVV. De GVV werd gebruikt als extra bescherming voor de QRF als men onder pantser moest optreden.

Figuur 14 Patria Gepantserd Voertuig voor Vredesmissies.

Bewapening

Op de *softtop* voertuigen en Patria GVV was een mitrailleur 7,62 mm op een voertuigaffuit geplaatst. De Patria GVV beschikte tevens over rookgranaatwerpers. De Minimi lichte

mitrailleur 5,56 mm was het groepswapen. Als persoonlijke bewapening beschikte men over het geweer Diemaco C-8 5,56 mm (in een aantal gevallen met Aimpoint red dot sight), 40mm UGL en Clock pistool 9 mm. Verder beschikte de eenheid over handgranaten zoals scherf- en luchtdruk en diverse soorten rookgranaten om eigen posities te kunnen markeren en verplaatsingen onder dekking van een rookscherm te kunnen uitvoeren. Daarnaast had de eenheid de beschikking over draagbare AT-wapens (AT-4). Binnen de groep had men de beschikking over een aantal Personnel Role Radio's waardoor de groepsleden eenvoudiger konden communiceren.

Figuur 15 De optiek van de TOW werd vooral gebruikt als waarnemingsmiddel over grote afstanden bij dag en nacht.

Voorbereiding op de opdracht

De bevelsuitgifte werd door de bevelvoerende van de opdracht gedaan, in geval van een missieteam was dit dus de teamcommandant. Hij behandelde de daadwerkelijke uitvoering van de missie. Ging er bijvoorbeeld medisch personeel mee voor hulp en voorlichting aan de lokale bevolking, dan moest voor de voorlichting plaats en tijd worden ingeruimd. De commandant van de FP vulde de bevelsuitgifte van de teamcommandant aan met zijn orders ten aanzien van veiligheidszaken zoals *action on* (uitvoering van welke drill bij welk contact), positie en taken van personeel die geen deel uitmaakte van FP en het testen van de kennis, door het stellen van vragen, van alle teamleden.

Als de tijd voor een uitgebreide bevelsuitgifte ontbrak, werd afgegaan op de ervaring van het personeel en de kennis van de taken en drills om alle voorkomende situaties het hoofd te kunnen bieden zoals hinderlagen en aanslagen met IED's (zie figuur 16).

Aan de hand van controlevragen werd gecontroleerd of iedereen zijn of haar aandeel in de opdracht wel begreep. Indien noodzakelijk werd de bevelsuitgifte aangevuld met inlichtingen gegevens door de S-2 (inlichtingenofficier) vanuit Kaboel. Voordat het team aan zijn taak begon, werden o.a. de wapens gecheckt en de verbindingen getest.

Figuur 16 Optreden van de Taliban met IED tegen konvoi met hulpgoederen.

4.3 Taakbeschrijvingen ISAF

De periode die in dit rapport in beschouwing wordt genomen, is de actieve periode van de FP ten dienste van PRT 3 in Pol-e Komri van december 2004 tot april 2005.

Deze periode werd gekenmerkt door het veelvuldig opereren als mobiele patrouille ten einde het PRT te beveiligen tijdens verplaatsingen en gedurende hun werkzaamheden buiten de compound.

De taken die werden uitgevoerd zijn allemaal terug te voeren op de basisgevechtstaken, wel vaak in gewijzigde of aangepaste vorm.

Het nabij beveiligen van personen is geen omschreven taak van de infanterist en wordt, als het binnen de mogelijkheden valt, overgelaten aan speciaal voor dit doel opgeleid personeel. Deze scheidslijn is echter erg dun. Dit wordt verder beschreven in hoofdstuk 6 (aanpassing takenlijst).

Terrein type

Het gebied waar het PRT 3 actief was, is de provinciehoofdstad Pol-e-Khomri en omgeving in de provincie Baghlan. Een gebied met een paar gebaande wegen en verder de zogenaamde dust roads waar het rijden door het stof veel van de inzittenden en de voertuigen vergde. Het terrein is sterk geaccidenteerd met weinig begroeiing. Op sommige tochten legde het missieteam meer dan in zo'n acht uur 130 kilometer.

5 Aanpassing takenlijst

Doel

In de vorige hoofdstukken zijn de resultaten van de literatuurstudie en de uitvoering van de interviews beschreven.

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de taken zoals die beschreven zijn in 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties'. Naar aanleiding van de interviews heeft er een reductie plaatsgevonden de oorspronkelijke takenlijst.

In bijlage B is een lijst gegeven van de militairen waarmee een interview is afgenomen, alsmede de functie die de militairen vervulden gedurende hun missie. In bijlage C is verder de vragenlijst weergegeven zoals deze is gebruikt tijdens de interviews.

Aanpak

Elk van de 35 taken uit het rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' wordt in dit hoofdstuk beschreven. Leidraad hierbij is de taakomschrijving uit 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties'. Indien hierin geen beschrijving stond van de taak, dan zijn de handboeken geraadpleegd (zoals HB 7-13 [7]) en is gebruik gemaakt van voorschriften (zoals VS 2-1352 [8]) voor het beschrijven van de taak. Voor de gevechtstaken wordt bovendien beschreven uit welke Basis Gevechts Technieken (BGT'n) deze taak bestaat (deze komen uit VS 2-717/2 [9]). Ook is gebruik gemaakt van Landmacht Doctrine Publicaties [13, 14, 15].

Tenslotte wordt voor alle taken beschreven wat de aanpassingen van deze taken zijn ten opzichte van de taken zoals beschreven 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' en wat het resultaat van het onderzoek is voor de betreffende taak.

5.1 Taak 1: Inrichten van observatieposten

Beschrijving handboek [8]: Opzetten van posten, zodanig dat voortdurende waarneming van opstellingen of gebieden van de betrokken groeperingen in het gebied van operatie mogelijk is. Het doel van een Observatiepost (OP) is het tijdig signaleren van activiteiten in een opgedragen sector ter voorkoming van calamiteiten, waardoor de veiligheid van de eigen eenheid wordt vergroot. De in 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' bedoelde OP is door de genie voor permanente bezetting gebouwd, heeft elektriciteit en biedt bescherming tegen vlakbaan- en artillerievuur door middel van versterkte onderkomens.

Resultaat onderzoek: Het bouwen en bemannen van permanente observatieposten is in de onderzochte missies SFIR 4 en ISAF 4 niet als zodanig uitgevoerd. De geïnterviewden hebben alleen ervaring in het bemannen van tijdelijke statische en mobiele OP's. Het opbouwen van de OP's werden door de genie-eenheden opgepakt. De tijdsduur van het bemannen varieerde van een half uur tot maximaal 24 uur zonder het daadwerkelijk opbouwen van een permanente OP als bedoelt in de beschrijving van het handboek voor de genie (opstellingen). Ook tijdens de in 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' onderzochte missies richtte de kleine eenheid geen permanente OP in. Dit werd gedaan door genie-eenheden. Wel werden deze OP's bemand door kleine eenheden.

Het betrekken van de OP's tijdens de in dit rapport onderzochte missies gebeurde tactisch en de OP werd verlaten als men het idee had dat de OP geen waardevolle informatie meer kon verzamelen.

Bovenstaande heeft tot gevolg dat deze taak beschreven wordt als: Bemannen Observatie Post.

5.2 Taak 2: Patrouilles uitvoeren

Beschrijving handboek [10, 11, 18]: uitzenden van eenheden met een bepaald doel zoals bijvoorbeeld het verzamelen van informatie over groeperingen of terrein. De verplaatsing is OTVOEM5 afhankelijk en kan te voet, bereden of per helikopter zijn, of een combinatie van te voet en bereden. De sterkte van een patrouille varieert van drie of vier man tot een versterkte compagnie en kan bij dag en nacht worden uitgevoerd.

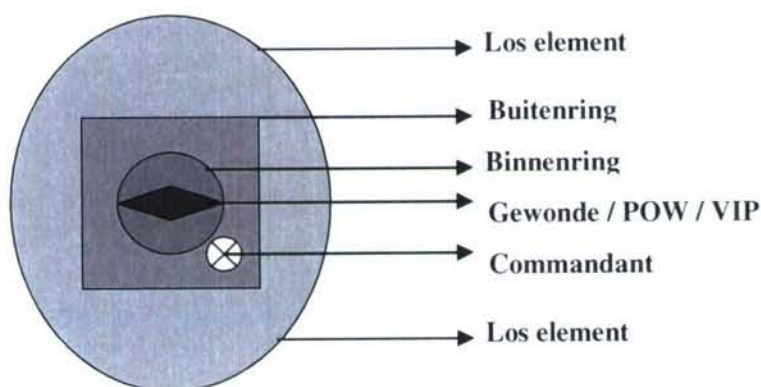
In 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' worden zeven verschillende patrouilles beschreven die elk een andere doelstelling hebben:

- 1 Verkenningpatrouille.
- 2 Gevechtspatrouille.
- 3 Beveiligingspatrouille.
- 4 Contactpatrouille.
- 5 De mijn- en explosief-opsporingspatrouille.
- 6 De *showing the flag* patrouille.
- 7 De sociale patrouille.

Hieronder worden deze patrouilles beschreven en tevens wordt aangegeven wat de resultaten van het onderzoek zijn voor de patrouille.

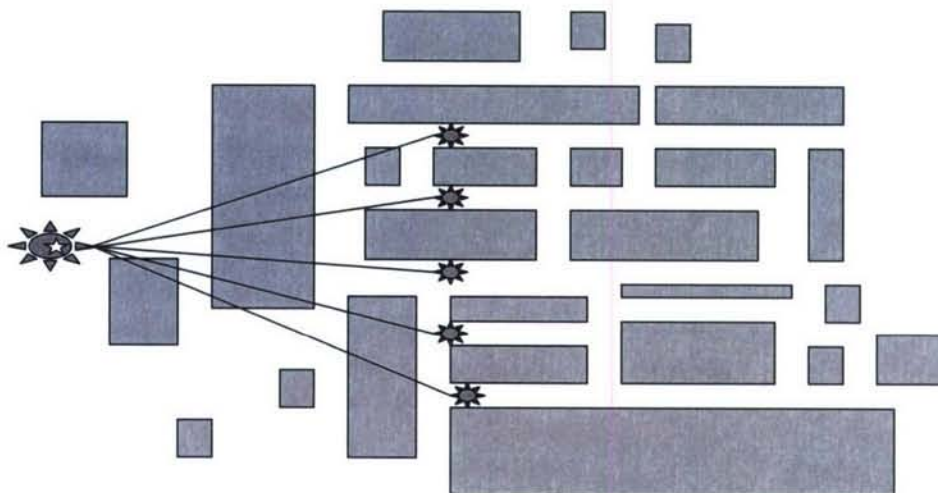
- 1 Verkenningpatrouille heeft ten doel het verzamelen van informatie over groeperingen en het terrein.

Resultaat onderzoek: uitvoering door de geïnterviewden komt overeen met de handboekbeschrijving. Aanpassingen zijn nodig om de taken werkbaar te maken in verschillende terrein- en weersomstandigheden. Zo wordt deze taak op een aangepaste manier uitgevoerd middels de boxpatrouille (figuur 17) en de satellietpatrouille (figuur 18).

Figuur 17 Schematische weergave van een boxpatrouille [18].

^s Opdracht, Terrein, Vijand, Oogmerk, Eigen middelen, Mogelijkheden.

Figuur 18 Schematische weergave van een satellietpatrouille [4].

De boxpatrouille en de satellietpatrouille zijn overgenomen uit Engelse voorschriften en aanpassingen op de bestaande vorm 'verkenning-patrouille', maar dan aangepast aan de omstandigheden. Doel van de boxpatrouille is het beschermen / begeleiden van de kern van de box door middel van een uniforme methode. De boxpatrouille kan echter pas na eenheidstraining worden uitgevoerd.

De satellietpatrouille is een verkenningpatrouille echter opererend met meerdere patrouille's elementen in één gebied. Deze elementen worden aangestuurd door de PC of OPC.

De satellietpatrouille is beschreven in een Manoeuvre Bulletin uitgegeven door het OTCMAN, maar is nog niet omschreven in KL voorschriften. De boxpatrouille is nog niet beschreven in een Manoeuvre Bulletin. Deze taak blijft, met bovenstaande aanvullingen, ongewijzigd bestaan.

- 2 De gevechtspatrouille heeft het uitvoeren van een gevechtsoopdracht ten doel.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

- 3 De beveiligingspatrouille heeft het beveiligen van een eenheid, het controleren van een grensgebied en/of tegengaan van infiltraties van groeperingen in het operatiegebied ten doel.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

- 4 De contactpatrouille wordt uitgevoerd na binnenkomst in een bepaald gebied, op een bepaalde locatie of bij het betrekken van een stelling om de omgeving en de bevolking te leren kennen.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

- 5 De mijn- en explosief-opsporingspatrouille heeft het opsporen van explosieven en mijnen ten doel.

Resultaat onderzoek: is door geen van de geïnterviewden uitgevoerd en wordt gezien als een genie/EOD taak. Deze taak vervalt als OKE-taak.

- 6 De *showing the flag* patrouille heeft ten doel het demonstreren van de aanwezigheid van de eenheid in het gebied van verantwoordelijkheid.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

- 7 De sociale patrouille heeft het contact onderhouden met de aanwezige bevolking ten doel.

Resultaat onderzoek: Tijdens patrouilles wordt met de plaatselijke bevolking gesproken om informatie in te winnen. Hierbij is bij voorkeur een tolk aanwezig, maar deze is niet altijd beschikbaar. Het contact wordt aangeknoopt op basis van een ongedwongen praatje of op een enquête-achtige manier. Bij sociale patrouilles in den vreemde kan taal of de betrouwbaarheid van de vertaling een probleem zijn. Daarnaast moeten de deelnemers aan de patrouille verschillende gesprekstechnieken beheersen om informatie te verkrijgen en moet er een vertrouwensband met de gesprekspartner gecreëerd worden. De lokale cultuur speelt een rol in de wijze van omgaan met de gesprekspartner, bijvoorbeeld de tijd die wordt uitgetrokken voor een gesprek.

De sociale patrouilles werden gedurende de onderzochte missies bereden, lopend of middels een combinatie van beiden uitgevoerd.

De bereden patrouilles in de onderzochte missies SFIR 4 en ISAF 4 werden in open voertuigen uitgevoerd [in plaats van de gesloten (hard top) voertuigen die in eerder missies werden gebruikt]. De MB's die werden gebruikt, waren voorzien van een mitrailleur MAG 7,62 mm op een voertuig affuit. De praktische opleiding van het schieten met de mitrailleur MAG geschiedde in het uitzendgebied, omdat de mitrailleur MAG niet meer in de organieke infanteriebewapening voor komt. Versterking van de patrouille kon bestaan uit een of meerdere Patria's.

In de onderzochte missies SFIR 4 en ISAF 4 werden patrouilles te voet altijd begeleid door voertuigen om back up te verschaffen bij calamiteiten, enerzijds door versterking met vuurkracht en personeel, anderzijds om snel te kunnen verplaatsen.

Deze taak blijft, met bovenstaande aanvullingen, ongewijzigd bestaan.

Resumerend voor alle patrouille's betekent dit dat de taken niet zijn gewijzigd. Alleen de taak mijn- en explosief-opsporingspatrouille is komen te vervallen. Enkele patrouille's zijn voorzien van aanvullingen.

5.3 Taak 3: Inspecteren van voertuigen en mensen/*checkpoints*

Taakbeschrijving handboek [8]: Een controle post of *checkpoint* (CHP) wordt gebruikt om controle van personen en voertuigen, in het operatiegebied of op de grens daarvan, te kunnen uitvoeren. Een *roadblock* maakt een essentieel onderdeel uit van de controle post. Er bestaan permanente en mobiele controleposten.

Kenmerkend voor een permanente controle post is dat deze zich bevindt op een vaste locatie, 15-30 meter van de weg. De locatie is bekend bij de bevolking en de opstelling is goed zichtbaar. De bezetting bestaat over het algemeen uit een eenheid van pelotonssterkte. De taken worden verdeeld in aanhouden, controleren, doorzoeken, en het geven van dekking. Daarnaast bestaat er een reserveploeg.

Een mobiele controlepost bestaat doorgaans uit een wiel- of pantservoertuig, obstakel materiaal, waarschuwborden en personeel. Een dergelijke post heeft als doel de controle te versterken en smokkel en infiltratie te bemoeilijken. Kenmerkend is dat de

locatie wisselt in verband met het bereiken van een verrassingseffect en dat de effectieve werkingsduur kort is.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.4 Taak 4: Inspecteren van gebieden en gebouwen/Site inspectie

Taakbeschrijving handboek [8]: Het doel van deze taak is te controleren of de wapen- en munitievoorraden op depots nog aanwezig zijn zodat ze niet zonder toestemming gebruikt of verplaatst kunnen worden.. Deze taak werd bij IFOR 1 en SFOR 14 veelvuldig uitgevoerd.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.5 Taak 5: Afsluiten en doorzoeken van gebieden en gebouwen

Taakbeschrijving handboek [4]: Deze taak wordt uitgevoerd om een gebied of gebouw te doorzoeken en te controleren op bijvoorbeeld:

- ongewenste personen (infiltranten) die zich bijvoorbeeld in de *Area Of Operations* (AOR) kunnen ophouden;
- de aanwezigheid van wapens en in sommige gevallen drugs of andere door de vredesmacht verboden middelen;
- de aanwezigheid van personen die worden verdacht van oorlogsmisdaden (*Person(s) Indicted For War Crimes*, PIFWC's).

Daarnaast kan het afsluiten en doorzoeken van een huis tot doel hebben:

- het ontzetten van gijzelaars;
- het verzamelen van informatie/inlichtingen.

Het ontzetten van gegijzelden en aanhouden van verdachte personen gebeurt doorgaans door special forces. Het doorzoeken van gebouwen/huizen gebeurt, indien mogelijk, in aanwezigheid van lokale politie, de lokale leider en/of KMar, EOD of genie.

Resultaat onderzoek: Afsluiten en doorzoeken van gebieden en gebouwen is vooral tijdens SFIR 4 vaak voorgekomen, maar anders uitgevoerd dan beschreven in de taakuitvoering van 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties'.

De oorspronkelijk beschreven taak gebeurde op pelotonsniveau. Bij SFIR 4 en ISAF 4 wordt het een onderzoekings- en afgrendelingsoperatie genoemd en is de uitvoering overgenomen van het Amerikaanse leger.

De manier van optreden is wezenlijk veranderd, omdat het bij taak 5 nu om een groter gebied gaat, de uitvoering meestal bij nacht is, en waarbij meerdere eenheden worden ingezet met allemaal hun eigen inbreng in de operatie, zoals het beveiligen van de buitenring en beveiligen van het object(en). Het afsluiten en doorzoeken van gebieden en gebouwen blijft bestaan als taak. Als gevolg van het optreden van de Nederlandse eenheden in Irak wordt er een nieuwe taak onderkent, deze wordt beschreven in hoofdstuk 6, Taak 36: *Knock, Talk and Search* (KTS) actie uitvoeren. Taak 5 kan op zichzelf ook nog uitgevoerd worden en daarom blijft deze taak ongewijzigd bestaan.

5.6 Taak 6: Beschermen/Beveiligen van objecten, gebieden en personen

Taakbeschrijving handboek [8]: Objectbewaking is het systematisch en onafgebroken toezicht houden op een object met alle geëigende en beschikbare middelen, ten einde gegevens te verkrijgen, te waarschuwen of te alarmeren. De taken bestaan uit het bemannen van een observatiepost en het patrouilleren rondom het object.

Objectbeveiliging is een uitbreiding van de objectbewaking, waarbij de eenheid ook in staat moet zijn om een eventuele offensieve actie af te slaan. Deze taak beslaat twee andere belangrijke deeltaken:

- a bewaken van bijvoorbeeld massagraven en ziekenhuizen;
- b begeleiden van bijvoorbeeld *displaced persons* en *Non Governmental Organisations* (NGO).

Hieronder wordt het resultaat van het onderzoek voor deze twee deeltaken beschreven.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.7 Taak 7: Escorteren/Konvooibeveiliging of bewaking

Taakbeschrijving handboek [12]: Deze taak heeft tot doel het bewaken of beveiligen van voertuigcolonnes bij verplaatsingen door het operatiegebied. Escorteren vindt plaats indien de veiligheid op de routes door de AOR niet op een andere wijze voldoende is gegarandeerd. Escorte-opdrachten zijn operationele verplaatsingen en richten zich op de beveiliging van de verplaatsende eenheid. Een escorte draagt zorg voor elementen in front, op de flanken en in de rug van het konvooi. Afhankelijk van de te verwachten dreiging kan worden volstaan met een bewaking of moet worden beveiligd. Bij een bewaking wordt volstaan met het tijdig waarschuwen van het konvooi voor problemen op de route waarbij meestal door derouteren de verplaatsing van het konvooi moet worden verzekerd. Bij een beveiliging moet de escorterende eenheid worden versterkt met extra gevechtskracht waarbij de versterking met tanks de voorkeur geniet (gezien mobiliteit, bepantsering en vuurkracht). Bovendien is toevoeging van een genie-element wenselijk om de mobiliteit te kunnen blijven waarborgen.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.8 Taak 8: Quick Reaction Force

Taakbeschrijving handboek [8]: De Quick Reaction Force is een door de commandant aangewezen eenheid die op een bepaalde graad van gereedheid staat en op bevel van de commandant snel kan worden ingezet in geval van calamiteiten. De sterkte en samenstelling zijn OTVOEM afhankelijk, maar varieert van een groep tot een bataljon, waarbij voldoende gevechtskracht aanwezig is. Daarnaast dienen geneeskundige, genie- en herstelsteun gegarandeerd te zijn. De QRF wordt ingezet ter ondersteuning van de eigen eenheid of naast hogere eenheid.

Resultaat onderzoek: In de onderzochte missies SFIR 4 en ISAF 4 hebben de geïnterviewden deel uitgemaakt van een QRF en ook daadwerkelijk acties ondernomen ter ondersteuning en versterking van andere eenheden. Er werd opgetreden conform de voor de eenheid geldende operationele taken zoals omschreven in het handboek met aanpassing voor de specifieke omstandigheden. Van deze taak wijzigt alleen de naam, deze wordt: Uitvoeren QRF.

5.9 Taak 9: Wapeninzamelacties

Taakbeschrijving handboek: Deze taak wordt in het handboek niet omschreven.

Doel van deze taak is het verzamelen van wapens en munitie van burgers, para-militaire eenheden en militaire eenheden opererend in de AOR teneinde de dreiging die deze wapens veroorzaken weg te nemen.

Resultaat onderzoek: Uit de interviews blijkt dat wapeninzamelacties georganiseerd op de schaal zoals beschreven in 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' niet zijn uitgevoerd. Wel zijn wapens in beslag genomen bij het aanhouden van voertuigen en tijdens afgrenzings- en opsporingsoperaties. In de Manoeuvre Bulletins komt het verzamelen van wapens niet voor. Ook in de handboeken is deze taak nog niet te vinden. Deze taak verandert niet, alleen de naam wijzigt, deze wordt: Uitvoeren wapeninzamelacties.

5.10 Taak 10: Liaison uitbrengen

Taakbeschrijving handboek [15]: Liaison is het geformaliseerde leggen van contacten en het uitwisselen van informatie. Dit gebeurt in de commandolijn, met neven-eenheden, met internationale organisaties en met de voormalig strijdende partijen. Liaison is in een vredesoperatie van wezenlijk belang in verband met coördinatie op alle niveaus en met alle relevante spelers. Hierdoor ontstaat de behoefte aan extra personeel. De oorzaak is gelegen in het feit dat vredesondersteunende operaties:

- multinationaal zijn. Iedere vredesmacht is samengesteld uit troepen die afkomstig zijn uit meerdere landen. Hierdoor wordt de eenheid geconfronteerd met vreemde talen en afwijkende procedures;
- vaak een *Joint* zijn en dus uitgevoerd worden in samenwerking met andere krijgsmachtdelen;
- kunnen plaatsvinden in een gebied waar geen formele civiele structuur bestaat (vergelijkbaar met provinciale en regionale commando's); deze worden uitgevoerd op basis van een structuur van gebieden van verantwoordelijkheid.

Er moet naar behoefte een liaisonorganisatie in het leven worden geroepen. Het is daarbij van belang dat de liaisonfunctionaris kennis heeft van zowel de organisatie waar hij deel van uitmaakt, als van de organisatie waar hij contact mee onderhoudt.

Resultaat onderzoek: In beide missies, SFIR 4 en ISAF 4 hebben de geïnterviewden een vorm van liaison uitgevoerd. Het uitbrengen van liaison is op een lager niveau uitgevoerd dan zoals beschreven in 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties'. Het uitbrengen van liaison tijdens de beide onderzochte missies wordt daarom niet onderkend als nieuwe taak maar er zijn wel veel aanpassingen gehanteerd om het begrip liaison werkbaar te kunnen maken in de door de geïnterviewden geschetste omstandigheden. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een verzwaring van de taak van groeps/pelotons commandant. Dit wordt verder beschreven in hoofdstuk 6, paragraaf 6.4.1 en paragraaf 6.4.2. Taak 10: Liaison uitbrengen blijft ongewijzigd bestaan.

5.11 Taak 11: Showing the Force/Flag

Taakbeschrijving handboek [15]: Het rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' geeft geen omschrijving voor deze taak. Deze taak heeft ten doel om het militaire vermogen van de eenheid te demonstreren aan de lokale autoriteiten om ze

af te houden van het gebruik van geweld. De uitvoering kan worden gerealiseerd door het veelvuldig laten zien van gevechtskracht, door patrouilles uit te rusten met zwaar materiaal en zich te vertonen in gebieden waar de lokale autoriteiten/lokale bevolking eventueel twijfelen aan de inzet mogelijkheden van de eenheden. Een andere manier is het uitvoeren van schietoefeningen waarbij men lokale autoriteiten uitnodigt die met eigen ogen kunnen zien waartoe de eenheden met de hen ter beschikking staande vuurkracht in staat zijn.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.12 Taak 12: Verspreiden van Information Operations (info ops) producten

Taakbeschrijving handboek [12]: Het rapport 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties' geeft geen omschrijving voor deze taak.

Dit is een vernieuwde taak binnen de krijgsmacht die echter niet door de kleine eenheid wordt geïnitieerd. Kleine eenheden zijn wel belast geweest met het uitdelen van folders en posters (info ops producten) aan de lokale bevolking tijdens patrouilles. Deze taak heeft ten doel de lokale bevolking voor te lichten over het doel van de aanwezigheid van de eenheden en over de wijze waarop de eenheid denkt bepaalde effecten te kunnen bereiken. Ook wordt de bevolking ingelicht over andere relevante onderwerpen.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.13 Taak 13: Voorlichting aan burgers en lokale organisaties in Mine Awareness

Taakbeschrijving handboek [12]: Voorlichting wordt in de regel door specialisten gegeven met eventuele ondersteuning van een kleine eenheid. Deze taak is in veel vredesmissies uitgevoerd door specialisten waarbij de kleine eenheid als *Force Protection* optrad.

Resultaat onderzoek: Omdat deze taak door specialisten wordt uitgevoerd, vervalt deze taak voor de kleine eenheid.

5.14 Taak 14: Verkennen met andere middelen dan patrouilles (UAV, EO, radar, etc)

Taakbeschrijving handboek [15]: Deze taak heeft tot doel het vergaren van inlichtingen en het controleren van een gebied zonder inzet van personeel zoals UAV, radar en Eov etcetera.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.15 Taak 15: Genie taken (herstellen van wegen, ruimen van mijnen)

Taakbeschrijving handboek [16, 17]: Deze taak is een genietaak waaronder wordt verstaan: het nemen van beschermingsmaatregelen voor het eigen personeel, werkzaamheden in het kader van de mobiliteit/contramobiliteit, steun aan de burgerbevolking en het ruimen van mijnen. Dit is in alle missies door de genie in grote en kleine projecten uitgevoerd.

Resultaat onderzoek: Omdat deze taak door gespecialiseerde eenheden wordt uitgevoerd (genie), vervalt deze taak.

5.16 Taak 16: Ondersteuning leveren bij het herstellen van de lokale infrastructuur

Taakbeschrijving handboek [12]: Doel van deze taak is het ondersteunen van het herstellen van de lokale infrastructuur zoals watertoevoer, wegen, elektriciteit etcetera. Deze taak is in alle missies in grote en kleine projecten uitgevoerd door bijvoorbeeld de PRT's of binnen CIMIC operaties.

Resultaat onderzoek: Deze taak is wel teruggevonden in de geanalyseerde lectuur maar is door de geïnterviewden in het kader van *Force Protection* uitgevoerd. De eenheden herstellen de infrastructuur niet zelf. Hierdoor vervalt deze taak.

5.17 Taak 17: Aanvoer van Klasse I, II, III, IV, V⁶

Taakbeschrijving handboek: Van deze taak is geen omschrijving gegeven in de handboeken. Doel van deze taak is de aanvoer van goederen ten behoeve van de eigen eenheden.

Resultaat onderzoek: Dit is een taak voor een ondersteunende eenheid. Hierdoor vervalt deze taak.

5.18 Taak 18: Instellen van verbindingen

Taakbeschrijving handboek: Ook van deze taak is geen omschrijving gegeven in de handboeken. Het doel van deze taak is het instellen van een verbidingsnetwerk tussen eenheden teneinde communicatie mogelijk te maken.

Alle posten en patrouilles dienen te zijn voorzien van de benodigde, betrouwbare verbidingsmiddelen, zo mogelijk met back up. De kleine eenheid kan zelf verbindingen instellen al naar gelang van de opdracht, het beschikbare materiaal en geografische omstandigheden.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.19 Taak 19: Leveren van transportsteun (chauffeurs, voertuigen)

Taakbeschrijving handboek: Deze taak is niet beschreven in de handboeken. Het doel van deze taak is het om hiaten in de logistieke keten tijdelijk op te vullen.

Resultaat onderzoek: In enkele gevallen tijdens ISAF 4 is het voorgekomen dat Patria's werden ingezet als transportmiddel. Het leveren van transportsteun in de vorm van chauffeurs en voertuigen komt voor, maar is een uitzondering op de regel. Deze taak vervalt hierdoor voor de kleine eenheid.

5.20 Taak 20: Ondersteuning leveren bij een Crowd and Riot Control operatie

Taakbeschrijving handboek [15]: Het doel van een CRC operatie is het assisteren van de lokale autoriteiten bij het handhaven van de openbare orde.

Resultaat onderzoek: Volgens de geïnterviewden zijn er tijdens de ISAF4 missie eenheden geweest die op ad hoc basis zijn ingezet als CRC eenheid, echter zonder

⁶ I = rantsoen/water, II = persoonlijke uitrusting/wapen, III = bos/mos, IV = groepsuitrusting/verbidingsmiddelen, V = munitie

training en de juiste middelen. In voorkomende gevallen waarbij onrust verwacht kon worden, zoals tijdens verkiezingen, werden extra eenheden die getraind waren in CRC, vanuit Nederland aangevoerd. Het uitvoeren van een CRC operatie is geen organieke taak, omdat er een extra basistraining aan vooraf gaat, waarbij andere wapens dan organieke wapens worden gebruikt. Deze training wordt gegeven door specialisten. CRC is volgens de geïnterviewden een ondergeschoven kindje; er wordt geen opleiding voor gegeven vanwege tijdgebrek als de missietraining eenmaal begonnen is en er is te weinig materiaal om goed te oefenen. Krijgsmachtbreed wordt CRC nu opgenomen als taak en het is te verwachten dat alle uit te zenden eenheden over een CRC kerneenheid kunnen beschikken.

CRC eenheden worden in een breed geweldspectrum ingezet. Uit de interviews blijkt dat op dit moment de CRC eenheden niet beschikken over de juiste middelen om het gat op te vullen tussen vuurwapens en slagwapens. *Non Lethal Weapons* en *Less Lethal Weapons* zijn wapens die het hierboven genoemde gat in bewapening kunnen opvullen. Deze taak blijft gehandhaafd maar de benaming wordt veranderd in: het Uitvoeren van een CRC operatie.

5.21 Taak 21: Ondersteuning leveren bij een arrestatie, bewaking en bescherming

Taakbeschrijving handboek: Deze taak is niet beschreven in de handboeken. Deze taak omvat het ondersteunen van lokale autoriteiten bij arrestatie, bewaking en bescherming van gezochte personen. De arrestatie zelf van personen zal zoveel mogelijk door de lokale politie worden uitgevoerd of door speciaal daarvoor aangewezen eenheden, eventueel met hulp van de kleine eenheid als ondersteuning. Een taak die door de groep kan worden uitgevoerd is het afsluiten van de toegangswegen.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.22 Taak 22: Overdragen van (gebieds-) verantwoordelijkheid

Taakbeschrijving handboek [9]: Bij de aflossing van een eenheid door een andere eenheid wordt de operationele taakuitvoering overgedragen aan deze andere eenheid. Bij de overdracht van verantwoordelijkheid moet tijdens de aflossing de operationele effectiviteit gegarandeerd blijven.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.23 Taak 23: Coordinatie met aangrenzende eenheden

Taakbeschrijving handboek [13, 14]: Het doel van deze taak is het zorg dragen van de coördinatie en communicatie tussen twee militairen eenheden indien deze naast elkaar optreden. Dit kan bijv. door een contactpatrouille of door de liaison officier.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.24 Taak 24: Innemen van een opstelling

Taakbeschrijving handboek [9]: Een opstelling is een terreindeel waar een eenheid zich ter verdedigen inricht. De opstelling beschikt over:

- waarnemings- en schootsvelden die de effectieve dracht van het wapensysteem niet te boven gaan;

- vuur- en zichtdekking;
- zo mogelijk, een stoppende of remmende hindernis in het front.

De volgende Basis Gevechts Technieken (BGT'n) worden gebruikt ten behoeve van het innemen van een opstelling:

- verplaatsing;
- opstelling.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.25 Taak 25: Uitvoeren van een vuuroverval

Taakbeschrijving handboek [11]: Een vuuroverval is een verrassend vernietigend vuur, uitgebracht vanuit een opstelling, zo mogelijk op de flank van de vijand, met als doel de vijand zoveel mogelijk verliezen toe te brengen.

De volgende BGT'n worden gebruikt ten behoeve van het uitvoeren van een vuuroverval:

- verplaatsing;
- opstelling;
- vuren door het peloton.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.26 Taak 26: Uitvoeren van een aanval (bereden)

Taakbeschrijving handboek [9]: Het uitvoeren van een aanval gebeurt in eenheidsverband. Het doel van deze taak is het veroveren van een gebiedsdeel waarbij de tegenstander wordt uitgeschakeld. In een terreindeel wordt een aanval uitgevoerd op een aanvalsdoel vanaf een startlijn en vanuit een bepaalde aanvalsrichting. Deze vorm van optreden kent verschillende fases namelijk de verplaatsing, de ontplooiing, het voorwaarts gaan na de ontplooiing, het zuiveren van het aanvalsdoel en de consolidatie.

De volgende BGT'n worden gebruikt ten behoeve van het uitvoeren van een aanval:

- verplaatsing;
- in verspreide formatie terrein winnen en achterwaarts gaan;
- vuren door het peloton;
- opstelling.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.27 Taak 27: Uitvoeren van een tegenaanval

Taakbeschrijving handboek [9]: Het uitvoeren van een tegenaanval gebeurt in eenheidsverband. Het doel van een tegenaanval is het hernemen van een gebied of het uitschakelen van een tegenstander. In een terreindeel wordt een aanval uitgevoerd op een aanvalsdoel vanaf een startlijn en vanuit een bepaalde aanvalsrichting. De tegenaanval bestaat uit verschillende fases van de operatie, namelijk een verplaatsing tot de ontplooiing, de ontplooiing, het voorwaarts gaan na de ontplooiing, het zuiveren van het aanvalsdoel en de consolidatie.

De volgende BGT'n kunnen worden gebruikt voor het uitvoeren van een tegenaanval:

- verplaatsing;
- in verspreide formatie terrein winnen en achterwaarts gaan;
- vuren door het peloton;
- opstelling.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.28 Taak 28: Uitvoeren van een tegenstoot

Taakbeschrijving handboek [9]: Een tegenstoot is een aanval met als doel de vijand zoveel mogelijk verliezen toe te brengen, zonder daarbij een aanvalsdoel te nemen.

De volgende BGT'n kunnen worden gebruikt voor het uitvoeren van een tegenstoot:

- verplaatsing;
- in verspreide formatie terrein winnen en achterwaarts gaan;
- vuren door het peloton;
- opstelling.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.29 Taak 29: Uitvoeren van een versterking

Taakbeschrijving handboek [9]: Onder versterken wordt verstaan het tijdens het gevecht onder bevel stellen van een eenheid bij een andere eenheid als aanvulling op de gevechtskracht.

De volgende BGT wordt gebruikt voor het uitvoeren van een versterking:

- verplaatsing.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.30 Taak 30: Uitvoeren van een vuurbasis

Taakbeschrijving handboek [9]: Een vuurbasis is een ondiepe opstelling van waaruit het optreden van een (deel van een) andere eigen eenheid met vuur in de directe richting kan worden gesteund. Een eenheid zal zich zo gedekt mogelijk via een al dan niet opgedragen route, naar de locatie verplaatsen waar de vuurbasis moet worden ingericht. Voor het bereiken van deze locatie neemt de eenheid een verspreide formatie aan. De volgende BGT'n kunnen worden gebruikt voor het uitvoeren van een vuurbasis:

- verplaatsing;
- opstelling;
- vuren door het peloton.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.31 Taak 31: Innemen van een (team)verzamelgebied

Taakbeschrijving handboek [9]: Een verzamelgebied is een gebied waarin een eenheid voor of na het uitvoeren van een gevechtsactie worden bijeengebracht en waarin (resterende) voorbereidingen voor een opdracht worden getroffen.

De volgende BGT wordt gebruikt ten behoeve van het uitvoeren van een verzamelgebied:

- verzamelgebied.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.32 Taak 32: Uitvoeren van een tactische verplaatsing

Taakbeschrijving handboek [9]: Tactische verplaatsingen zijn verplaatsingen van eenheden over de grond langs één of meer routes, of gedeeltelijk door het terrein om een bepaald doel te bereiken. Tijdens deze verplaatsing zijn de eenheden gevechtsgereed omdat gevechtscontact met de vijand te verwachten is.

De volgende BGT'n kunnen worden gebruikt voor het uitvoeren van een tactische verplaatsing:

- verplaatsing;
- opstelling;
- vuren door het peloton.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.33 Taak 33: Uitvoeren van een infiltratie of exfiltratie

Taakbeschrijving handboek [9]: Een infiltratie heeft ten doel zo onopgemerkt mogelijk het vijandelijk gebied binnen te dringen en (verder) te verplaatsen in door de vijand niet volledig beheerst gebied. Infiltraties kunnen plaatsvinden in het kader van het aanvallend, verdedigend of vertragend gevecht. Het zijn eigenlijk tactische verplaatsingen die te voet, bereden, door de lucht of over water kunnen worden uitgevoerd. Infiltraties vinden in vijandelijk gebied plaats, waardoor verkenning niet (goed) mogelijk is. Het accent ligt op mogelijke gevechtscontact tijdens de verplaatsing. De verrassing is het grootst wanneer een infiltratie in zijn geheel onopgemerkt wordt uitgevoerd, onderkenning kan echter aanvaardbaar zijn.

Het doel van een infiltratie is het bereiken van een gebied van waaruit een vervolgoopdracht kan worden uitgevoerd, zoals:

- gegevens inwinnen over terrein en vijand;
- belangrijke gebieden bezetten voorafgaande aan een actie van een hoger verband;
- storen / uitschakelen vijand in de diepte;
- misleiding.

Exfiltratie is een heimelijke verplaatsing binnen vijandelijk gebied, die er op is gericht dit gebied te verlaten en contact met eigen troepen te maken. Het doel daarbij is troepen en materiaal niet in vijandelijke handen te laten vallen. Gevechtscontact wordt alleen dan aangegaan, wanneer het niet vermeden kan worden.

Indien noodzakelijk, wordt bij een infiltratie of exfiltratie gebruik gemaakt van een schuilbivak. Dit is een gedekte plaats in vijandelijk gebied waar een eenheid zich ophoudt teneinde ontdekking door de vijand te voorkomen.

De volgende BGT'n kunnen worden gebruikt voor het uitvoeren van een infiltratie of exfiltratie:

- verplaatsing;
- opstelling;
- vuren door het peloton.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.34 Taak 34: Uitvoeren van een aanval te voet of een uitgestegen aanval

Taakbeschrijving handboek [9]: Het doel van deze taak is het veroveren van een gebiedsdeel waarbij de tegenstander wordt uitgeschakeld. De aanval te voet kent de fases verplaatsing, ontplooiing, inbraak, zuiveren van aanvalsdoel en de consolidatie. Dit geldt ook voor de uitgestegen aanval.

De volgende BGT'n kunnen worden gebruikt voor het uitvoeren van een aanval te voet of een uitgestegen aanval:

- verplaatsing;
- in verspreide formatie terrein winnen en achterwaarts gaan;
- vuren door het peloton;
- opstelling.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

5.35 Taak 35: Uitvoeren van een opmars te voet

Taakbeschrijving handboek [9]: Een opmars te voet wordt uitgevoerd in colonneformatie met als doel het verplaatsen van een eenheid. Afhankelijk van de positie van in de opmars te voet zal de eenheid in een bepaalde uitvoering de opmars uitvoeren.

De volgende BGT wordt gebruikt ten behoeve van het uitvoeren van een opmars te voet:

- verplaatsing.

Resultaat onderzoek: geen bijzonderheden.

6 Nieuwe taken

Uit de in beschouwing genomen literatuur is een aantal taken naar voren gekomen die niet zijn beschreven in 'Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties'. Tijdens de interviews is onderzocht of en hoe deze taken tijdens de onderzochte missies zijn uitgevoerd. In dit hoofdstuk worden deze nieuwe taken beschreven.

6.1 Taak 36: Knock, Talk and Search (KTS) actie uitvoeren

In Irak is deze tactiek (overgenomen van de US) door Nederlandse eenheden uitgevoerd. Het doel was wapensmokkel tegengaan, wapens in beslag nemen, verdachte personen aanhouden en de algemene veiligheid vergroten.

De KTS operatie zou mogelijk verward kunnen worden met een afgrendelings- en opsporingsoperatie. KTS wordt echter op veel kleinere schaal uitgevoerd en er gaat geen uitgebreide verkenning- of observatieperiode aan vooraf. De KTS operatie kan worden opgedragen aan een infanterie peloton. Hierbij wordt geen gebruik gemaakt van een specialistische eenheid.

Taakbeschrijving: Bij een verdachte locatie wordt aangeklopt. Vervolgens wordt aan de bewoners toestemming gevraagd voor het doorzoeken van de locatie. Dit alles gebeurt nog zonder dwang met als doel informatie te vergaren.

Resultaat onderzoek: Deze taak is door de geïnterviewden uitgevoerd. Deze taak wordt opgenomen als nieuwe taak.

6.2 Taak 37: Beveiligen van personen, korte afstand

Persoonsbeveiliging (*Close Protection*) is geen taak voor de reguliere KL-militair. Dit blijft een diffuus begrip waarover de geïnterviewden geen duidelijke mening over hebben. Een reguliere KL-militair wordt hier niet voor opgeleid, bewapend of uitgerust. Ook de juridische aspecten lijken tot op heden niet helder geregeld.

Er bestaat binnen de krijgsmacht wel een opleiding om personen te beveiligen. Dit is een specialisme van de Koninklijke Marechaussee en het Korps Commandotroepen. In die situaties van persoonsbeveiliging waar men van vuurwapens gebruik maakt passend binnen de ROE's, is er volgens de geïnterviewden niets aan de hand wat betreft de juridische aspecten.

Echter in het wapengebruik op korte afstand schuilt een gevaar omdat de reguliere wapentraining is afgestemd op gebruik van wapens op langere afstand en niet in een menigte. Over dit probleem is niets concreets te vinden in de huidige handboeken. Deze taak wordt door de kleine eenheid uitgevoerd, hoewel deze eenheid niet optimaal is voorbereid en is uitgerust.

Taakbeschrijving: Het beveiligen van een individu of een kleine groep van personen (hooguit 4 á 5) door een infanteriegroep. Het doel van deze taak is deze personen te vrijwaren van geweld en gevaar van buitenaf.

Resultaat onderzoek: Deze taak is door de geïnterviewden uitgevoerd. Deze taak wordt opgenomen als nieuwe taak.

6.3 Taak 38: Opleiden en trainen anderstalige veiligheidspersoneel

Sommige infanteriegroepen hebben in Irak en in Afghanistan het opleiden en begeleiden van de *Iraqi Defence Force* en militairen voor het Afghaanse leger uitgevoerd in het kader van *Security Sector Reform*. Dit is niet een taak waar men voor uitgezonden was of die terug te vinden is in bestaande voorschriften. Elke onderofficier die van de Koninklijke Militaire School komt is echter wel opgeleid als instructeur.

Taakbeschrijving: Het aanleren van militaire vaardigheden aan anderstalige militairen. Het doel van deze taak is de anderstalige eenheden zodanig op te leiden zodat zij zelfstandig kunnen opereren en de functies van de kleine eenheid kunnen overnemen.

Resultaat onderzoek: Ook deze taak is veelvuldig door de geïnterviewden uitgevoerd. Deze taak wordt opgenomen als nieuwe taak.

6.4 Overige resultaten onderzoek

Uit de interviews is gebleken dat de functie van Pelotoncommandant (PC) en van Groepscommandant (GpC) verzwaaard is ten opzichte van de formele functieomschrijving en de hiermee samenhangende opleiding en training. Hierna volgen enkele observaties hieromtrent.

6.4.1 *Uitbreiding taken Pelotonscommandant*

Door toevoegen van een veelvoud van taken, waar de initiële opleiding in eerste instantie niet in voorziet, is de functie van de (jonge, vaak onervaren) PC de laatste decennia flink uitgebreid en zwaarder geworden. Dit blijkt vooral uit de toegenomen verantwoordelijkheid van een PC. De PC geeft tijdens SFIR 4 zelfstandig leiding aan een versterkt peloton. Dit is een infanteriepeloton versterkt met elementen van de genie, EOD, geneeskundig personeel en *Forward Air Controllers* (FAC).

Het adequaat verzorgen van *command & control* met het naast hogere bevelsniveau is door de geografische omstandigheden en het irregulier optreden van de tegenstander niet altijd direct mogelijk.

De PC geeft aan al de toegevoegde elementen leiding waardoor de commandovoering (meerdere communicatie-lijnen en het samenbrengen van de effecten van meerdere specialismen) aanzienlijk verzwaaard wordt.

Ook de beperkingen die de ROE's aan het operationele optreden opleggen verzwaren de commandovoering.

6.4.2 *Uitbreiding functie Groepscommandant (GpC)*

Ook de functie van de groepscommandant is de laatste jaren aanzienlijk verzwaaard. De groep wordt tijdens patrouilles indien nodig versterkt met personeel van genie, de geneeskundige dienst, FAC'ers etc.. De groepscommandant stuurt de toegevoegde elementen aan en is de eindverantwoordelijke voor de effecten die ze teweeg kunnen brengen.

Liaison op het niveau van de groepscommandant

De groepscommandant heeft op zijn niveau als bijvoorbeeld *Force Protection* commandant bij een PRT te maken met lokale autoriteiten waar hij zaken mee moet doen als het om de veiligheid van het missieteam gaat. Hij kan overleg plegen met een politiechef over assistentie van lokale politieagenten om bijvoorbeeld te helpen bij het

op afstand houden van bewoners. Ook is overleg denkbaar met bestuursautoriteiten als het gaat om locaties waar het PRT aan het werk moet.

Liaison wordt op een steeds lager niveau uitgevoerd waarbij taalvaardigheid, kennis van de lokale cultuur en kennis over hoe om te gaan met tolken en onderhandelingsvaardigheden niet altijd in voldoende mate aanwezig zijn.

6.4.3 *Boordschutter mitrailleur MAG 7,62 mm MB 7.5 Kn*

Over de taak van de boordschutter is tijdens de interviews discussie geweest, omdat deze functie in het verleden alleen voorkwam bij verkenningseenheden die met open voertuigen opereerden en niet bij de luchtmobiele pelotons.

Het is nog niet duidelijk of de boordschutter een (nieuwe, organieke) functie/taak binnen de groep bij gemotoriseerd optreden is, of een taak van de enkele man, alleen voorkomend tijdens missies waarbij niet organiek wordt opgetreden.

Bij aanvang van de vredesoperaties (Bosnië) werd er met gesloten voertuigen gepatrouilleerd (hardtop) en in een latere fase van de missie, en in andere missies (SFIR), met open voertuigen met hierop geïmproviseerde voertuigaffuiten bedient door een boordschutter.

De mitrailleur MAG 7,62mm, het wapen dat de boordschutter bedient, maakt geen deel uit van de organieke bewapening van een infanteriegroep. Ook de opleiding tot mitrailleursschutter is geen onderdeel van de basistraining van de militaire opleiding.

De eenheden moeten getraind worden in het schieten vanaf een rijdend voertuig. Op het Infanterie Schietkamp Harskamp kunnen de eenheden niet trainen in deze vaardigheid doordat op de Harskamp niet voldoende voorzieningen aanwezig zijn om vanaf een voortbewegend wielvoertuig te kunnen vuren. Dit heeft tot gevolg dat de boordschutter bij aankomst in het operatiegebied nog getraind moet worden in het schieten vanaf een wielvoertuig.

De functie boordschutter wielvoertuig is een functie die sinds de SFIR missei bij de KL is ontstaan en die nog niet in de KL-voorschriften is omschreven.

7 Conclusies en aanbevelingen

In hedendaagse operaties wordt de Koninklijke Landmacht geconfronteerd met allerlei uitdagingen, o.a. op het gebied van geografie, klimaat en cultuur. In dit onderzoek is vastgesteld dat het moderne optreden ook leidt tot nieuwe taken. Dit hoofdstuk presenteert de aangepaste takenlijst van kleine eenheden. Het hoofdstuk sluit af met een aantal aanbevelingen.

7.1 Observaties n.a.v. PRT 3 Force Protection tijdens ISAF 4

Het optreden van de Force Protection van de PRT's heeft veel aanpassingen aan bestaande taken laten zien; dat stelt hoge eisen aan het improvisatievermogen van kleine eenheden. Echter de 35 bestaande taken zoals omschreven in de voorschriften en handboeken bieden de gebruikers voldoende houvast om de opgedragen taken te kunnen uitvoeren. In geval van lastige situaties, zoals aanslagen met IED's, mijnen en beschietingen met diverse soorten wapens, kon men altijd terugvallen op de bestaande drills om adequaat te reageren op de situatie.

De conclusie is dat er geen verandering van de gevechtstaken gebleken zijn. Wel zijn er aanpassingen toegepast op bestaande taakbeschrijvingen als gevolg van verandering in opdracht, materiaal, organisatie, en geografische- en klimatologische omstandigheden. Een duidelijke aanpassing betreft het optreden met niet-gepantserde of lichtgepantserde voertuigen. Het optreden van Task Force Uruzgan zal hierin ongetwijfeld goede suggesties voor gaan bieden.

7.2 Observaties n.a.v. SFIR 4

Het optreden van de in beschouwing genomen eenheden van SFIR 4 laten eveneens veranderingen en aanpassingen zien van de (beschrijvingen van de) taken ten opzichte van het rapport 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties'. Geografische, klimatologische en het mandaat waren omstandigheden die invloed hadden op het uitvoeren van de taken. Het woestijngebied, het stof en de hoge temperaturen waren aanleiding tot het aanpassen van sommige taken aan de veranderde situatie. De introductie van ander materieel was een andere aanleiding tot aanpassen van de taken.

Evenals in het geval van de *Force Protection* van de PRT's konden de taken worden uitgevoerd dankzij aanpassingen en improvisatievermogen. Ook in het geval van SFIR 4 konden de taken uitgevoerd worden zoals beschreven in het rapport 'Tactisch optreden kleine eenheden in vredesoperaties'.

Ondanks beschietingen met diverse soorten wapens, bij dag en nacht, heeft men met behulp van de drills, de opdracht tot een goed einde kunnen brengen.

De gevechtstaken zijn ook voor deze missie niet gewijzigd. Wel hebben er aanpassingen plaatsgevonden door verandering van opdracht, materiaal, organisatie, geografische- en klimatologische omstandigheden.

Ook vanuit deze missie bezien, geldt dat het optreden met niet-gepantserde of lichtgepantserde voertuigen nader uitwerkt moet worden.

7.3 Aangepaste takenlijst

Onderstaande tabel presenteert de aangepaste takenlijst.

Tabel 2 Aangepaste takenlijst.

Taken v/d kleine eenheid			
Uitvoerend niveau (bv pel of groep)			
Taak nr.	Naam taak van de kleine eenheid	Resultaat onderzoek	Uiteindelijke taak
1	Inrichten van observatieposten	Andere benaming	Bemannen Observatie Post
2	Patrouilles uitvoeren	Vervallen van mijn-en explosief-opsporingspatrouille	Patrouilles uitvoeren
3	Inspecteren van voertuigen en mensen / Checkpoints	Geen wijziging	Inspecteren van voertuigen en mensen / Checkpoints
4	Inspecteren van gebieden en gebouwen / Site inspectie	Geen wijziging	Inspecteren van gebieden en gebouwen / Site inspectie
5	Afsluiten en doorzoeken van gebieden en gebouwen	Geen wijziging	Afsluiten en doorzoeken van gebieden en gebouwen
6	Beschermen /beveiligen van objecten, gebieden en personen	Geen wijziging	Beschermen /beveiligen van objecten, gebieden en personen
7	Escorteren / konvooibeveiliging of -bewaking	Geen wijziging	Escorteren / konvooibeveiliging of -bewaking
8	Quick Reaction Force	Andere benaming	Uitvoeren QRF
9	Wapeninzamelacties	Andere benaming	Uitvoeren wapeninzamelacties
10	Liaison uitbrengen (bemiddelen)	Geen wijziging	Liaison uitbrengen (bemiddelen)
11	Showing the force/flag (v.b.schietoefeningen)	Geen wijziging	Showing the force/flag (v.b.schietoefeningen)
12	Verspreiden van INFO OPS producten (posters, folders, etc.)	Geen wijziging	Verspreiden van INFO OPS producten (posters, folders, etc.)
13	Voorlichten van burgers en lokale organisaties in mine awareness	Deze taak vervalt	
14	Verkennen met andere middelen dan patrouilles (UAV, EOVR, radar, etc.)	Geen wijziging	Verkennen met andere middelen dan patrouilles (UAV, EOVR, radar, etc.)
15	Genie taken (herstellen van wegen/mijnen ruimen)	Deze taak vervalt	
16	Ondersteuning leveren bij het herstellen van de lokale infrastructuur	Deze taak vervalt	
17	Aanvoer van klasse I, II, III, IV, V	Deze taak vervalt	
18	Instellen van verbindingen	Geen wijziging	Instellen van verbindingen
19	Leveren van transportsteun (voertuigen, chauffeurs)	Deze taak vervalt	
20	Ondersteuning leveren voor Crowd and Riot Control (CRC) operatie	Andere benaming	Uitvoeren van een CRC operatie

21	Ondersteuning leveren bij arrestatie (bewaking en bescherming)	Geen wijziging	Ondersteuning leveren bij arrestatie (bewaking en bescherming)
22	Overdragen (gebieds-) verantwoordelijkheid	Geen wijziging	Overdragen (gebieds-) verantwoordelijkheid
23	Coördinatie met aangrenzende eenheden	Geen wijziging	Coördinatie met aangrenzende eenheden
24	Innemen van een opstelling	Geen wijziging	Innemen van een opstelling
25	Uitvoeren van een vuuroverval	Geen wijziging	Uitvoeren van een vuuroverval
26	Uitvoeren van een aanval (bereden)	Geen wijziging	Uitvoeren van een aanval (bereden)
27	Uitvoeren van een tegenaanval	Geen wijziging	Uitvoeren van een tegenaanval
28	Uitvoeren van een tegenstoot	Geen wijziging	Uitvoeren van een tegenstoot
29	Uitvoeren van een versterking	Geen wijziging	Uitvoeren van een versterking
30	Uitvoeren van een vuurbasis	Geen wijziging	Uitvoeren van een vuurbasis
31	Innemen van een teamverzamelgebied	Geen wijziging	Innemen van een teamverzamelgebied
32	Uitvoeren van een tactische verplaatsing	Geen wijziging	Uitvoeren van een tactische verplaatsing
33	Uitvoeren van een infiltratie of exfiltratie	Geen wijziging	Uitvoeren van een infiltratie of exfiltratie
34	Uitvoeren van een aanval te voet of een uitgestegen aanval	Geen wijziging	Uitvoeren van een aanval te voet of een uitgestegen aanval
35	Uitvoeren van een opmars te voet	Geen wijziging	Uitvoeren van een opmars te voet
	Nieuwe taken		
36	Knock, Talk and Search (KTS) actie uitvoeren		Knock, Talk and Search (KTS) actie uitvoeren
37	Beveiligen van personen, korte afstand		Beveiligen van personen, korte afstand
38	Opleiden en trainen anderstalige militairen		Opleiden en trainen anderstalige militairen

Buiten aanpassingen van de takenlijst heeft dit onderzoek geresulteerd in het onderkennen van een tweetal verzwaarde functie en een tot op heden niet omschreven functie.

Verzwaarde functies

- Pelotonscommandant.
- Groepscommandant.

Niet omschreven functie

- Boordschutter mitrailleur MAG 7,62 mm MB 7.5 Kn.

7.4 Aanbevelingen

Doordat Nederlandse eenheden samenwerken met buitenlandse eenheden worden taken en drills, die voorheen bij de Koninklijke Landmacht onbekend waren of in een andere vorm werden uitgevoerd, eenvoudig opgepikt. Het gevolg is het ontstaan van door de

eenheid zelf samengestelde taken met de bijbehorende drills. Door deze ontwikkeling blijft men op de werkvloer alert en attent op veranderingen op het gebied van taakuitvoering op verschillende (infanterie) gebieden en niveaus. Het is echter raadzaam om alle (nieuwe) ontwikkelingen bij bureau Lessons Learned voor te leggen, zodat vanuit een centraal punt taakaanpassingen en de eventuele daaruit voortvloeiende drills in een voorschrift kunnen worden verwerkt en vervolgens bij de eenheden gedistribueerd kunnen worden. Het bureau Lessons Learned van het OTCMAN vervult een cruciale rol bij het in de hand houden van dit proces en het voorkomen van wildgroei in de taken en drills bij individuele eenheden. Daarnaast dient er terugkoppeling plaats te vinden van deze geleerde lessen naar de opleidingsinstituten zodat de lesstof mogelijk kan worden aangepast.

De in de vorige paragraaf beschreven takenlijst inzicht in de taken die de Nederlandse eenheden tijdens uitzendingen kunnen uitvoeren. Als er studies gedaan worden naar het optreden van de Nederlandse eenheden is bovenstaande takenlijst een duidelijk naslagwerk mede doordat alle taken beschreven worden. Tenslotte levert dit rapport een nuttige beschrijving op van de missies SFIR4 en PRT3 tijdens ISAF4.

8 Literatuur

- [1] FEL-03-A288, Tactisch optreden van kleine eenheden in vredesoperaties, B.J.E. Smeenk et al, maart 2004.
- [2] Programma voorstel Optreden Kleine Eenheden, E.N. van Son-de Waard, januari 2003.
- [3] TNO-DV1 2004 A151, Het beschrijven van effecten van het optreden van kleine eenheden, R.R. Barbier et al, november 2005.
- [4] Manoeuvre Bulletin Deel 06/01-09, januari 2006.
- [5] www.mindef.nl
- [6] www.regering.nl
- [7] De infanteriegroep luchtmobiel, HB 7-13, 8 juni 2000.
- [8] Handboek KL-Militair, VS 2-1352, 5 april 2001.
- [9] Handboek Tank-, Pantserinfanterie- en Pantserupsantitankpeloton, VS 2-717/2, 12 maart 1990.
- [10] Handboek infanteriepeloton luchtmobiel, HB 7-12, 23 september 1998.
- [11] Het painfpeloton, HB 7-01B, 3 april 2001.
- [12] Handboek vredesoperaties concept, HB 2-500, 2003.
- [13] Landmacht Doctrine Publicatie II deel A: Grondslagen, Doctrinecommissie Koninklijke Landmacht, 17 maart 1998.
- [14] Landmacht Doctrine Publicatie II deel B: Reguliere Gevechtsoperaties, Doctrinecommissie Koninklijke Landmacht, 17 maart 1998.
- [15] Landmacht Doctrine Publicatie III: Vredesoperaties, Doctrinecommissie Koninklijke Landmacht, 29 juni 1999.
- [16] Handboek tactiek grondgebonden gevechtseenheden concept, HB 00-00, 2005.
- [17] Pantsergeniegroep deel C, HB 5-142C, 15 maart 2001.
- [18] Lessons Learned OVG, presentatie kapt. de Beus, juni 2005

9 Ondertekening

Den Haag, augustus 2007

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized 'B' followed by 'lokker'.

drs. J.H.A. Blokker
Afdelingshoofd

TNO Defensie en Veiligheid

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'C' followed by 'Fiamingo'.

ir. C Fiamingo
Auteur

A Onderzochte literatuur

In deze bijlage zijn alle artikelen vermeld die zijn gebruikt tijdens de literatuurstudie. Tevens wordt vermeld welke informatie uit de artikelen is gebruikt voor het onderzoek.

Korte omschrijving van de geraadpleegde artikelen

Artikel: *Onderofficier nr. 6 juni 2005.*

Irak, augustus 2004 SFIR-4 is een verslag opgenomen van de sgt 1 Van Dijken. Hij was gedurende augustus 2004, de periode waarin zich een hinderlaag voerde, opvolgend pelotonscommandant en commandant van de *Quick Reaction Force* (QRF). De QRF (in softtops) rijdt na alarmering in de Iraakse stad Ar Rumaythah in een hinderlaag, de boordschutters beantwoordden het vuur. Over de taak van de boordschutter is enige discussie geweest omdat deze functie in het verleden alleen voorkwam bij verkennings-eenheden die met open voertuigen opereerden en in deze functie niet werd voorzien bij de infanteriepelotons.

Artikel: *Onderofficier nr. 3 maart 2005.*

Search is een nieuwe taak bij missies in de 21 eeuw. In het Engelse leger wordt elke soldaat zich voor een uitzending bewust gemaakt van de niet direct zichtbare dreigingen in het inzet gebied. Opgeleide eenheden kunnen in het kader van *Force Protection* opdracht krijgen een bepaalde area te onderzoeken (*search*) op verborgen explosieven. De genie KL bestudeert momenteel deze Engelse werkwijze. Zie ook Air Manoeuvre Bulletin (AMB) taken **2.3 stabilisatie activiteiten pt. 2.3.8 Search ops mot.**

Artikel: *Onderofficie, nr. 8/9 aug/sept 2005.*

Irak, augustus 2004 SFIR-4, verslag van sgt 1 Vlasblom. Hij is groepscommandant van het 1^e peloton en dit verslag gaat over de schermutselingen tussen de Iraakse politie en plaatselijke stammen waarin een KL eenheid verzeild raakt. Er wordt gesproken over een **brugpatrouille/brugwacht**, tekstueel gezien is dit een nieuw fenomeen, maar kan als de taak **objectbewaking** gezien worden. In dezelfde periode speelde de hinderlaag uit het artikel van De Onderofficier nr. 6, juni 2005.

Artikel: *Armex, nr. 4 augustus 2004*

Liasion and Observation Teams. Nederlandse troepen in soeverein Irak, de veranderde omstandigheden in Irak sinds de soevereiniteitsoverdracht. CIMIC eerste projecten in Irak gestart, beschrijving van CIMIC projecten in Irak ter ondersteuning van de eenheden.

Artikel: *Infanterie nr 3 september 2005 Operatie Iraqi Freedom.*

Beschrijving van de oorlog in Irak tijdens de eerste fase.

Artikel: *Infanterie nr 4 december 2003 Bomaanslag.*

Beschrijving van een aanslag met een IED gemaakt van een Russische 100 mm granaat op een Nederlandse patrouille in Afghanistan.

Artikel: *Armex nr.2 april 2005.*

Irak augustus 2004 SFIR-4. Gedetailleerde verslagen van individuele militairen die de hinderlaag in de Iraakse stad Ar Rumaythah van begin tot einde hebben meegemaakt. Deze verslagen geven een goede kijk op de taken en drills zoals ze zijn uitgevoerd onder vuur van de tegenstander.

Artikel: *'Landmacht' augustus/september 2004.*

SFIR gaat door op ingeslagen pad. Artikel over de periode na de aanslagen op Nederlandse militairen in Ar Rumaytah, het opnieuw opstarten van patrouilles om het contact met de bevolking weer te herstellen.

Artikel: *Landmacht maart 2005.*

Irak augustus 2004 SFIR-4, conform artikel Armex nr. 2 april 2005.

Artikel: *Landmacht september 2005.*

Afghanistan medio 2005. PRT verricht zijn werkzaamheden onder bescherming van het *Force Protection Team*, beschieting met klein kaliber wapens en IED *roadbombs* zijn hen ten deel gevallen. De taak *Search* (IED's) krijgt hierdoor nog meer betekenis.

Artikel: *Qua Patet Orbis (QPO) nr.3/2003 en nr. 2/2004*

Uitgave van het Korps Mariniers waarin alle infanterie en ondersteunende eenheden worden belicht die in SFIR hebben opgetreden. Wel gewijzigd optreden binnen de infanterie-eenheden maar geen nieuwe taken gevonden.

Onder andere is hierin terug te vinden de ervaringen van de verschillende infanterie compagnieën en de ondersteunende en logistieke eenheden. Ook CIMIC activiteiten komen aan bod.

Knock, Talk and Search (KTS) werkwijze

In Irak is deze tactiek een aantal maal door Nederlandse Mariniers en KL eenheden uitgevoerd. Het doel was wapensmokkel tegen te gaan, wapens in beslag te nemen, verdachte personen aan te houden en de algemene veiligheid te vergroten.

In het gebied werden een aantal huizen uitgezocht op grond van inlichtingen waar zich verdachte personen zouden ophouden. Vervolgens werd de omgeving geïsoleerd en werden personen verzocht hun huizen te verlaten. Hierna doorzochten de eenheden de huizen. Als er een hoge dreiging werd verwacht dan bleef 'verzoeken' achterwege en drongen de eenheden direct naar binnen.

Artikel: *Qua Patet Orbis nr. 3/2005.*

Diverse artikelen over *Force Protection* en *Joint PRT* activiteiten in Afghanistan.

Optreden van een verkenningsspeloton met paarden en lastdieren tijdens de missie van 1 (NLD) *Strategic Reserve Force battalion* (SRF Bn).

Artikel: *Rinoceros medio 2005.*

Blad van de 13^e Painfbrig. Verhaal van soldaat I J. Kloek die op 29 juni 2005 het Kruis van Verdienste kreeg in verband met zijn aandeel in een actie van zijn eenheid gedurende SFIR-4 op 17 mei 2004. Hun mobiele *checkpoint* werd onder vuur genomen met automatische wapens en RPG –raketwerpers.

Artikel: *Infanterie september 2004.*

Is de Nederlandse infanterie gereed voor inzet in het gehele geweldsspectrum?

geschreven door C-42(NL) *Battlegroup* SFIR3 lkol R.H. van Harskamp. Artikel over de NL-infanterist zoals zij hebben opgetreden in Irak en snel konden overschakelen van laag- naar hoog geweldgebruik binnen de ROE's. Doelgerichte commandovoering werd doorgevoerd en toegepast op het laagste (groeps)niveau en heeft bijzonder goed gewerkt. De taak contactdrill is hier als de belangrijkste taak ervaren waar men steeds op kon terugvallen. Overigens is de conclusie door de schrijver getrokken dat de NL-infanterist fysiek en mentaal gereed is en over de juiste tactische procedures beschikt

(skills en drills) om in het hoogste deel van het geweldsspectrum te kunnen opereren tegen reguliere en irreguliere tegenstanders.

Artikel: 'Militaire Spectator' nr. 4 2006.

Redeployment SFIR: een logistieke megaklus. De afbouw van de vijf SFIR-locaties in Irak waarbij ongeveer 1200 containers via de weg naar Koeweit werden vervoerd met *Force Protection* om een veilig transport te waarborgen. Dit artikel geeft een goed inzicht in het uitvoeren van operationele taken van de *Battlegroup* enerzijds en het gereed maken van materiaal voor repatriëring anderzijds.

Artikel: 'Militaire Spectator' nr. 6, 2006.

Voor het winnen van de vrede. 1(NL) PRT Pol-e Khomri in historisch perspectief. Artikel over de Nederlandse ontwikkeling van het winnen van *hearts and minds* binnen de krijgsmacht. Het is meestal de kleine eenheid die protectie uitvoert tijdens CIMIC en PRT operaties.

Buitenlandse documenten.

- *US. August 2002.*
The lessons of Afghanistan van het Center for Strategic and International Studies (CSIS). Inhoud: Warfighting, Intelligence, Force Transformation, Counterproliferation and Arms Control.
- *US. May 2003.*
Operation Iraqi Freedom PEO Soldier Lessons Learned. Interviews met soldaten over hun uitrusting en bewapening in kader van het Soldier Modernization Program.
- *US. February 2005.*
RAND Corporation research on military planning and operations in Iraq. Iraq: Translating lessons into future DoD policies.
- *US. May 2004.*
Operation Iraqi Freedom Marine Corps System Command: behelst alleen de uitrusting en bewapening.
- *US. August 2002.*
The lessons of Iraq van het Center for Strategic and International Studies (CSIS).
- *US. April 2003.*
The 'Instant Lessons' of the Iraqi War main report. Working draft written by the Center for Strategic and International Studies (CSIS).
- *UK. June 2004.*
Operations in Iraq, an analysis from the land perspective.
Chapter 1: The Campaign.
Chapter 2: Preparation and Planning.
Chapter 3: Operations.
Chapter 4: Command of operations.
Chapter 5: Personnel and logistics.
Chapter 6: Summary, Observations and Conclusions.
- *UK 2004 CIMIC and PRT operations in Afghanistan.*
Een opsomming door medewerkers NGO's over de voor- en nadelen van 'militaire ontwikkelingshulp' welke ten koste zou gaan van de civiele ontwikkelingsinstanties.

B Lijst geïnterviewden

Deze bijlage geeft een overzicht van de geïnterviewde militairen ten behoeve van dit onderzoek. Eerst wordt kort beschreven met wie een interview is afgenomen. Vervolgens wordt beschreven wat de rol was van de geïnterviewde gedurende de missie. Indien noodzakelijk wordt de organisatie van de eenheid waartoe de geïnterviewde behoorde doorgenomen en middels een organigram weergegeven. De tijdens de interviews gebruikte vragenlijst is in bijlage C weergegeven. De volledige tekst van de interviews is bij de auteurs van dit rapport beschikbaar.

De gebeurtenissen waarover in de interviews wordt gesproken zijn real-time gebeurt en representatief voor de ISAF- en de SFIR periode.

Interview 1

Ritmeester Ron van 't Hoog

Plaats: Bernhardkazerne Amersfoort

Datum interview: 21 juni 2006

Functie van geïnterviewde: Stafofficier externe plannen en hoofd sectie Lessons Learned OTCMAN.

Missie: ISAF en SFIR

Plaats: Afghanistan en Irak

Ritmeester van 't Hoog heeft geholpen bij de voorbereidingen voor het houden van de interviews en aangegeven welke KL militairen relevante informatie zouden kunnen verschaffen.

Ritmeester R. van 't Hoog is stafofficier externe plannen en hoofd van de sectie Lessons Learned en als zodanig in Afghanistan geweest om eenheden van de Task Force Uruzgan te trainen in het uitvoeren van escorte taken en konvooibeveiliging.

Deze sectie is belast met het verzamelen en bundelen van lessons learned van de eenheden in uitzendgebieden deze gegevens worden vervolgens in eerste instantie als Manoeuvre Bulletins over alle eenheden verspreidt. Met behulp van de Manoeuvre Bulletins kunnen de eenheden trainen en oefenen aan de hand van de operationele gegevens en ervaringen in operatiegebieden.

Vervolgens worden Manoeuvre Bulletins in een handboek gegoten en zijn dan geschikt als richtlijn bij het operationele optreden.

Onderwerp van het interview: zijn er nieuwe of sterk aan verandering onderhevig taken te onderkennen zoals deze op dit moment door de kleine eenheid (gp, pel) worden uitgevoerd.

Het interview is gehouden als voorbereiding op interviews met militairen van de Koninklijke Landmacht die vanuit de praktijkomgeving kunnen aangeven welke taken uitgevoerd in recente missies nieuw zijn te noemen en welke taken aan zodanige sterke veranderingen onderhevig zijn aparte en/of aanvullende training noodzakelijk zijn om tot een correcte uitvoering van de taken te kunnen komen.

Interview 2

Kapitein Raymond van Veen

Plaats: Bernhardkazerne Amersfoort

Datum interview: 25 juli 2006

Functie van de geïnterviewde tijdens de periode waarover het interview is gehouden:
Pelotonscommandant antitankpeloton 13^e bataljon Luchtmobiel.

Missie: ISAF 1

Periode: 2002

Plaats: Afghanistan

De geïnterviewde is Kapitein bij de Koninklijke Landmacht en in de hoedanigheid als pelotonscommandant (pc) een aantal malen uitgezonden, onder andere naar Afghanistan als pc Anti-Tankpeloton (AT-pel) bij een versterkte compagnie van 13^e infanteriebataljon 11 Lucht mobiele Brigade (11laastl).

Het interview beschrijft de uitzendperiode *International Safety Assistance Force* (ISAF) in Afghanistan. *Area of responsibility* (AOR) was het district Baghrami in de buurt van Kaboel.

Als pelotonscommandant van een AT-peloton van een luchtmobiel bataljon is de geïnterviewde ondermeer goed op de hoogte van het gemotoriseerde optreden van kleine eenheden met softtop wielvoertuigen, iets wat bij de rest van de KL door het ontbreken van adequate voorschriften niet vanzelfsprekend is.

Overigens is de taakuitvoering door geïnterviewde soms afwijkend van de voorschriften omdat de Lucht Mobiele Brigade een andere manier van optreden kent dan bijvoorbeeld de pantserinfanterie. Het optreden van lucht mobiele eenheden is omschreven in HB 7-13 en *Standard Operating Procedures* (SOP) veelal overgenomen uit Engelse en/of Amerikaanse voorschriften vermengd met Nederlandse handboeken. Drills die niet omschreven stonden maar die men wel nodig achtte, werden terplaatse bedacht, uitgetoetst en na goedbevinden van de eenheid ingevoerd en getraind.

Organisatie

Het AT-pel was 15 man sterk en bestond uit een staf groep en twee secties. Het AT-pel was onderdeel van een versterkte compagnie luchtmobiel.

Het AT-pel had de beschikking over 4 MB soft top TOW AT en 2 MB hard top.

Het peloton had voldoende vuurkracht en ondersteunende middelen om zelfstandig te kunnen optreden. Voertuigaffuiten voor mitrailleurs waren op het moment van uitzending niet voorhanden en werden met geïmproviseerde middelen zelf vervaardigd.

Interview 3

Wachtmeester Wolf Berendsen

Plaats: Bernhardkazerne Amersfoort

Datum interview: 16 augustus 2006

Functie van de geïnterviewde tijdens de periode waarover het interview is gehouden: groepscommandant verkenningspeloton van het 42^e Tankbataljon. Deze eenheid was uitgezonden naar Afghanistan als *Force Protection* (FP) eenheid van een *Provincial Reconstruction Team* (PRT) geformeerd door de Koninklijke Luchtmacht.

Missie: ISAF 4

Periode: december 2004 - april 2005

Plaats: Afghanistan

Wachtmeester W. Berendsen was in de periode waarover het interview gaat groepscommandant verkenningspeloton van het 42^e Tankbataljon. Deze eenheid was uitgezonden naar Afghanistan als *Force Protection* (FP) eenheid van een *Provincial Reconstruction Team* (PRT) geformeerd door de Koninklijke Luchtmacht.

Periode FP eenheid in Afghanistan december 2004 tot april 2005 en als beveiliging van het Contingentscommando (contco) in Kaboel periode augustus 2005 tot en met oktober 2005. Deze eenheid was uitgezonden naar Afghanistan als *Force Protection*(FP) eenheid van een *Provincial Reconstruction Team* (PRT) geformeerd door de Koninklijke Luchtmacht. Periode FP eenheid in Afghanistan december 2004 tot april 2005 en als beveiliging van het Contingentscommando (contco) in Kaboel periode augustus 2005 tot en met oktober 2005.

PRT's hebben als taak de hearts and minds van de plaatselijke bevolking te winnen door het uitvoeren en begeleiden van opbouw en ontwikkelingsprojecten enerzijds met het doel de leefomgeving van de bevolking te verbeteren en anderzijds het centrale gezag vanuit Kaboel te verstevigen.

Het PRT was geplaatst in de buurt van de stad Pol-e Komri in de provincie Baghlan op een eigen, door de genie gebouwde compound.

Doel van de FP eenheid is het leveren van mensen en middelen om de PRT missieteam, die het veldwerk doen, te beschermen tegen aanvallen van buitenaf en bescherming en beveiliging van de compound.

Organisatie

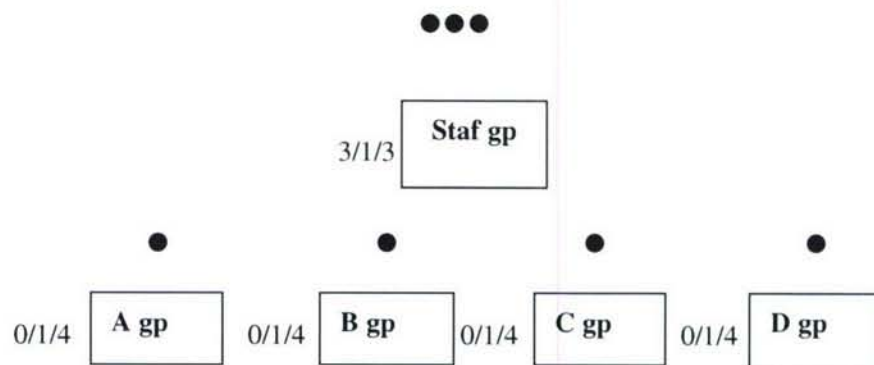
Het verkenningspeloton van 42 Tankbataljon was als volgt georganiseerd: stafgroep met o.a. één Ritmeester en twee luitenants waarvan 1x pelotonscommandant (pc) en één luitenant als 'vliegende keep' die werd ingezet voor alle voorkomende zaken waar een officier voor benodigd was bijvoorbeeld het opleiden van Afghaanse militairen.

De opperwachtmeester was de opvolgend pelotonscommandant (opc) hij hield zich bezig met logistieke zaken zoals onderhoud en bevoorrading.

Twee korporaals van de stafgroep deden dienst als *close protection* voor de contingentscommandant (Kolonel) in Kaboel.

Het verkenningspeloton werd voor een goede taakuitvoering herverdeeld in een A, B en C groep, D groep werd verdeeld over de andere drie groepen zodat een flexibeler wachtsysteem kon worden opgezet om de dag/nacht in drie shifts te kunnen verdelen.

Organigram verkenningspeloton 42 Tankbataljon

Aan de eenheid werden per missie en/of opdracht de benodigde extra eenheden toegevoegd bijvoorbeeld een geniegroep, medische eenheid of als het de QRF betrof een *Forward Air Controller* (FAC)

Interview 4

Sergeant Theo van der Goot

Plaats: Johan Willem Frisokazerne te Assen

Datum interview: 21 september 2006

Functie van de geïnterviewde tijdens de periode waarover het interview is gehouden: groepscommandant anti-tankgroep van het anti-tankpeloton van 13^e infanteriebataljon Luchtmobiel.

Missie: SFIR 4

Periode: juli 2004 - november 2004

Plaats: Irak

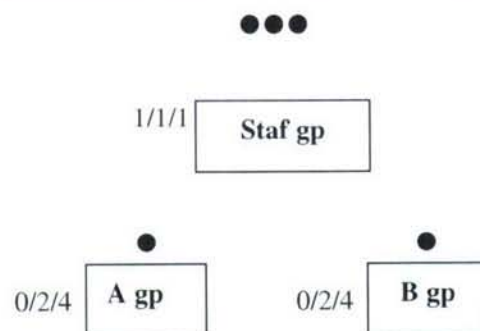
Sergeant T. v.d. Goot was in de periode waarover het interview gaat groepscommandant anti-tankgroep van het anti-tankpeloton van 13^e infanteriebataljon Luchtmobiel als kernonderdeel van de rotatie. Deze eenheid was uitgezonden naar Irak als rotatie SFIR 4 ter aflossing van rotatie SFIR 3 in de periode juli 2004 tot november 2004.

In de uitzendperiode heeft de eenheid waartoe de sergeant v.d. Goot behoorde een breed scala aan taken uitgevoerd in het kader de opdracht van het bataljon namelijk het bewaren van de vrede en brengen van stabiliteit en rust in de provincie Al-Muthanah.

Organisatie

Het Anti-Tankpeloton (AT-pel) van de stafcompagnie van het 13^e infanteriebataljon Luchtmobiel en was gelegerd op de locatie Camp Smitty. Het atpel was als volgt georganiseerd: stafgroep met o.a. de pelotonscommandant (pc) en opvolgend pelotonscommandant (opc) en anti-tankgroepen De opvolgend pelotonscommandant (opc) hij hield zich bezig met logistieke zaken zoals onderhoud en bevoorrading en had een functie in de opstel.

Organigram anti-tankpeloton 13^e infanteriebataljon 11 Lumbl

Aan de eenheid kon per opdracht extra steun worden toegevoegd zoals een tolk, geniegroep, medische eenheid of als het de QRF betrof een *Forward Air Controller* (FAC)

Interview 5

Eerst luitenant Bjorn Wijnen

Plaats: Johan Willem Frisokazerne te Assen

Datum interview: 21 september 2006

Functie van de geïnterviewde tijdens de periode waarover het interview is gehouden: pelotonscommandant 1e infanteriepeloton, B-compagnie 13e infanteriebataljon Luchtmobiel.

Missie: SFIR 4

Periode: augustus 2004 - november 2004

Plaats: Irak

Elnt B. Wijnen was in de periode waarover het interview gaat pelotonscommandant van een infanteriepeloton van het 13^e infanteriebataljon Luchtmobiel als kernonderdeel van de rotatie. Deze eenheid was uitgezonden naar Irak als rotatie SFIR 4 ter aflossing van rotatie SFIR 3 in de periode aug 2004 tot november 2004.

In de uitzendperiode heeft de eenheid waartoe de Elnt B. Wijnen behoorde een breed scala aan taken uitgevoerd in het kader van de opdracht van het bataljon namelijk het bewaren van de vrede en brengen van stabiliteit en rust in de provincie Al-Muthana.

Organisatie

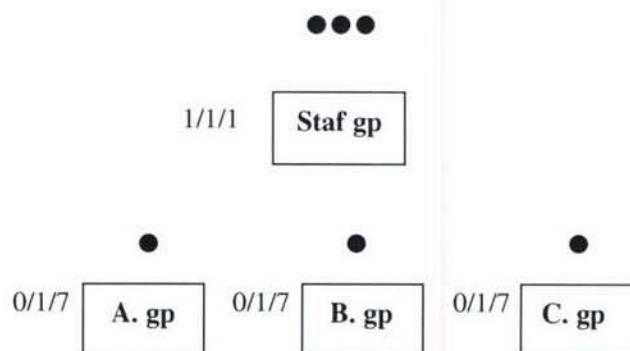
Het 1^e infanteriepeloton (1/4/22) van de Bravo-compagnie (B-cie) van het 13^e infanteriebataljon Luchtmobiel, als locatie bezette de B-cie een compound in de buurt van de stad Ar Rumaytha en was verantwoordelijk voor dit gebiedsdeel (*Area of Responsibility* (AOR)). De Bravo-cie had onder andere 3 infanteriepelotons en een Anti-Tankpeloton ter beschikking om alle operationele opdrachten te kunnen uitvoeren.

Het peloton was als volgt georganiseerd: stafgroep met o.a. de pelotonscommandant (pc) en opvolgend pelotonscommandant (opc) en drie infanteriegroepen (0/1/7). De pc had naast de functie van pc ook een taak als liaison officier (lo) tussen de cie's staf en het lokale bestuursapparaat (politie). In deze functie coördineerde hij de opleiding van lokale politieagenten met de opleiders van de Koninklijke Marechaussee (Kmar) en begeleidde in een later stadium de uitoefening van de politiefunctie.

De opvolgend pelotonscommandant (opc) was verantwoordelijk voor de logistieke zaken zoals onderhoud en bevoorrading en had tevens een functie in de opscel.

De infanteriegroepen voerden operationele taken uit in de AOR van de B-cie en vervulden bij toerbeurt de beveiliging-en werkfuncties op de compound.

Organigram 1e infanteriepeloton, B-cie, 13^e infanteriebataljon Lumbi

Aan de eenheid kon per opdracht extra steun worden toegevoegd bijvoorbeeld een tolk, geniegroep, medische eenheid of als het de QRF betrof een *Forward Air Controller* (FAC).

C Vragenlijst interviews

In deze bijlage is de vragenlijst weergegeven zoals gebruikt tijdens de interviews die in het kader van dit onderzoek zijn afgenomen.

Interview over de taakuitvoering van de militair en zijn groep/peloton tijdens vredesondersteunende operaties.

Interview waarin de geïnterviewde in eigen bewoordingen de vragen van de interviewer kan beantwoorden waarbij de nadruk moet liggen in het onderkennen van uitgevoerde, eventueel nieuwe of gewijzigde taken.

Het gaat om taken die voorkomen in de lijst Basis GevechtsTechnieken (BGT'n) waar in de praktijk sterke afwijkingen in voorkwamen of taken die NIET in de lijst BGT'n voorkomen maar wel (na training) zijn uitgevoerd.

Aanvullingen en opmerkingen die niet in de vraagstelling voorkomen zijn meer dan welkom.

Rang en functie:

Missie:

Soort eenheid:

Sterkte eenheid:

Materiaal: Patria, MB andersoortige voertuigen (gebruik na training)

Bewapening: organiek of afwijkingen van de organieke bewapening.

Was het mandaat voor de missie bekend en begrepen?

Ja : ☐

Nee : ☐

Aanvullende informatie:

Wat hielden de *Rules Of Engagement* (ROE's) op hoofdlijnen in? Waren de ROE's van invloed op de uitvoering van de opgedragen taak?

1.....

2.....

3.....

Algemene aanvullende informatie

.....

.....

.....

.....

.....

Vragen

Hieronder volgt een aantal voorbeeld vragen:

- Opdracht en bevelsuitgifte (otvoem) ⁷.
- Voorbereiding op de taken (battle preps) lopen/rijden, softtops, patria optreden.
- Uitvoering van de opdracht en de daarin voorkomende taken.
- Wat is er ter sprake gekomen tijdens de evaluatie van de groep of pel op de compound?
- Omstandigheden waaronder de opdracht moet worden uitgevoerd (dag/nacht, weer) (otvoem).
- Verdere bijzonderheden van de opdracht in het kader van het onderzoek.

Over de manier van optreden:

- taak (verplaatsing) onderweg door groep;
- taak op het doel (contact) door groep;
- taak afbreken (contact) door groep;
- taak terugkeer (verplaatsing) naar compound of base.

Specifieke vraagstelling: Groepsop treden

- Wat was de opdracht aan de groep, hoe werd het bevel uitgegeven (via comms/mondeling met behulp van schriftelijk operatiebevel, met kaart en/of maquette)?
- Werd er bij aankomst op het object of veranderde situatie een aanvullende order gegeven waardoor de taak veranderde of een andere taakstelling naar voren kwam?
- Bestond de opdracht uit meerdere taken of wellicht een combinatie van taken?
- Welke taak werd op welk moment van de actie door de groep uitgevoerd?
- Was de aanwezigheid van PPR van dermate grote invloed op de uitvoering van de taak (ander optreden, sneller, langzamer, makkelijker, moeilijker etc) dat van een ander soort taak kan worden gesproken?
- Samenwerking met lokale autoriteiten zoals politie of bestuursautoriteiten: welke taken zijn hierbij naar voren gekomen die niet in de bgt'n lijst voorkomen?
- Zijn er (organieke) groepen geweest die bij een VIP bezoek close protection hebben uitgevoerd en dit als een (nieuwe) taak hebben ervaren?
- Zijn er momenten aan te geven tijdens de actie waarin sprake was van een taak of taakonderdeel welke niet omschreven staat in een voorschrift, hoe was de reactie van de groep hier op?
- Dekken de tot nu toe gebruikte taken alle opdrachten af of is volgens de geïnterviewden ruimte voor verbetering (herschrijven of aanpassen van de taak)?

⁷ Otvoem is het besluitvormingsproces, O-opdracht, T-terrein en weer, V-vij en partijen, O-overige aspecten, E-eigen toestand, M-mogelijkheden.

Over de manier van optreden:

- Stelt de gpc zich de hoogte van de kennis en kunde van aan hem toegevoegd personeel en heeft dit toegevoegde personeel invloed op de wijze van taakuitvoering?
- Werd er met softtop voertuigen opgetreden en heeft dit optreden invloed gehad op de taakuitvoering?
- Wat doet de gpc met bijvoorbeeld de mitr schutter tijdens uitgestegen optreden (drills uitgestegen optreden en contactdrills)?
- Voerde de eenheid de reactie op een gebeurtenis automatische uit (drills) of waren er aanwijzingen van de gpc voor nodig om in actie te komen?
- Zijn er taken uitgevoerd tijdens het optreden met andere eenheden zoals bijvoorbeeld de Luchtmacht tijdens verplaatsingen of de inzet van gevechtsheli's als wapen of verkenningmiddel?
- In hoeverre is KTS (zie hieronder bij nieuwe taken) als onbekende taak ervaren en is men hiermee aan de slag gegaan om dit optreden operationeel te stroomlijnen?
- Als de groepdrills een onderdeel zijn van de taak in hoeverre waren de drills voldoende om alle voorkomende situaties passend af te dekken?
- Zijn er tijdens de uitzendperiode nieuwe groepsdrills bijgekomen (overgenomen van geallieerde partners of zelf bedacht) zijn deze van invloed op taken en zijn deze nieuwe drills ook omschreven (satellietsysteem)?

Uit de literatuur zijn de volgende nieuwe taken gehaald waarover nieuwe informatie nuttig is:

- Knock Talk and Search. In de taakomschrijving van de AMB punt 2. Infanterie die taken komt de taak 'afgrenzelings en onderzoekingsacties inclusief KTS' voor. KTS staat voor *Knock, Talk and Search*. Dit is voor Nederlandse infanteriebegrippen een nieuw fenomeen en kan door het afwijkende optreden als aparte taak worden aangemerkt. KTS was in het verleden typisch een optreden voor Special Forces.
- In het Manoeuvre bulletin 06/09 wordt KTS 'afgrenzelings- en opsporingsoperatie' genoemd (*Cordon & Search*) *Knock, Talk and Search* (KTS) werkwijze.
- In Irak is deze tactiek (overgenomen van de US) een aantal maal door Nederlandse eenheden uitgevoerd. Het doel was wapensmokkel tegen gaan, wapens in beslag nemen, verdachte personen aanhouden en de algemene veiligheid vergroten.
- In het gebied werden een aantal huizen uitgezocht op grond van inlichtingen waar zich verdachte personen zouden ophouden, vervolgens werd de omgeving geïsoleerd en werden personen verzocht hun huizen te verlaten. Hierna doorzochten de eenheden de huizen. Als er een hoge dreiging werd verwacht dan bleef 'verzoeken' achterwege en drongen de eenheden direct naar binnen.
- *Close Protection*. Directe beveiliging van personen '*Close Protection on VIPS*' is een taak die, waar mogelijk, door marechaussees of SF-eenheden wordt ingevuld. Gaandeweg wordt deze taak ook steeds meer door infanterie-eenheden uitgevoerd naarmate het aanbod van (hooggeplaatste) bezoekers toeneemt. Dit kan als nieuwe taak worden aangemerkt omdat *close protection* in geen enkele andere taak en dus training ligt opgesloten.

Veiligstellen van industriële complexen. Is op dit moment nog niet als nieuwe taak gedefinieerd maar zal in de toekomst vaker voor gaan komen als kleine eenheden meer in urban areas gaan opereren. Kennis van een industriële omgeving is dan noodzakelijk om te kunnen opereren, zo zal niet elk soort wapen of pyrotechnisch middel kunnen worden ingezet. De groep zal tijdens een verplaatsing niet dichtbij of vlak langs een object of installatie lopen maar eerder afstand willen creëren voor het geval bijvoorbeeld een chemisch middel kan gaan weglekken als gevolg van een wapen effect.

REPORT DOCUMENTATION PAGE (MOD-NL)

1. DEFENCE REPORT NO (MOD-NL) TD2007-0108	2. RECIPIENT'S ACCESSION NO -	3. PERFORMING ORGANIZATION REPORT NO TNO-DV 2007 A210
4. PROJECT/TASK/WORK UNIT NO 032.10316	5. CONTRACT NO -	6. REPORT DATE August 2007
7. NUMBER OF PAGES 74 (incl 3 appendices, excl RDP & distribution list)	8. NUMBER OF REFERENCES 18	9. TYPE OF REPORT AND DATES COVERED Final
10. TITLE AND SUBTITLE (Small Unit Tactics) Tactisch Optreden van kleine eenheden		
11. AUTHOR(S) ir. C. Fiamingo, MSc H. Otter		
12. PERFORMING ORGANIZATION NAME(S) AND ADDRESS(ES) TNO Defence, Security and Safety, P.O. Box 96864, 2509 JG Den Haag, The Netherlands Oude Waalsdorperweg 63, Den Haag, The Netherlands		
13. SPONSORING AGENCY NAME(S) AND ADDRESS(ES) OTCO/OTCMAN/KCGM PO Box 3003, 3800 DA Amersfoort, The Netherlands		
14. SUPPLEMENTARY NOTES The classification designation Ongerubriceerd is equivalent to Unclassified, Stg. Confidentieel is equivalent to Confidential and Stg. Geheim is equivalent to Secret.		
15. ABSTRACT (MAXIMUM 200 WORDS (1044 BYTE)) In 2004 the TNO report 'Small units in peace support operations' was written which was based on the tasks of small units during different operations. In the last two years the Netherlands Army has conducted operations which involved more fighting then in previous missions. These operations are described in this report. The original list of tasks was reviewed and new tasks were added. Furthermore a description of all the tasks was given. This report is a basis for future studies regarding tactics of small units in different operational theaters.		
16. DESCRIPTORS Military doctrine Military operations other than war		IDENTIFIERS Small unit tactics
17a. SECURITY CLASSIFICATION (OF REPORT) Ongerubriceerd	17b. SECURITY CLASSIFICATION (OF PAGE) Ongerubriceerd	17c. SECURITY CLASSIFICATION (OF ABSTRACT) Ongerubriceerd
18. DISTRIBUTION AVAILABILITY STATEMENT Unlimited Distribution		17d. SECURITY CLASSIFICATION (OF TITLES) Ongerubriceerd

Distributielijst

Onderstaande instanties/personen ontvangen een volledig exemplaar van het rapport.

1	DMO/SC-DR&D
standaard inclusief digitale versie bijgeleverd op cd-rom
2/3	DMO/DR&D/Kennistransfer
4	Programmabegeleider Defensie
Mindef/DS/CLAS/OTCO/OTCMan
Lkol H.J.R. Oerlemans
5	Projectbegeleider Defensie
Mindef/DS/Directie Aansturen Operationele Gereedstelling
Lkol X.A.R.M.J. Horbach
6/8	Bibliotheek KMA
9	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Den Haag,
Manager Informatie en Operaties (operaties), ir. P. Schulein
10/11	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Den Haag,
Archief
12	Mindef/DS/CLAS/OTCO/OTCMan
Lkol D.F. Couvée
13	Mindef/DMO/Projecten en verwerving/Bureau Soldier Modernisation
Programme (SMP)
Lkol J. Kerkhof
14	Mindef/DMO/Projecten en verwerving/Bureau Soldier Modernisation
Programme (SMP)
Maj E.F. van Weenen
15	MinDef/DS/CLAS/OTCO/KMS
C-KMS
16/34	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Den Haag,
Business Unit Informatie en Operaties
drs. R.R Barbier
C.A.H. Boers
ir. P.L.H. Cleophas
ir. C. Fiamingo
drs. R.G.W. Gouweleeuw
drs. M.H.E. 't Hart
M.B. Heebing
ir. W. Huiskamp
drs. K.Y. de Jong
M.E. Kwint
ir. M.D.E. van der Lee
H. Otter
drs. P.G.M. van Scheepstal

drs. B.J.E. Smeenk
ir.M. Spaans
ir. M. Stiefelhagen
drs. F.J.G. Toevank
ir. W. Treurniet
drs. N. Vink

- 35 TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Den Haag,
Business Unit Waarnemingssystemen
ir. R.M.E.M. van Heijster
- 36/42 TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Rijswijk,
Business Unit Bescherming, Munitie en Wapens
A.F.L. Cremers
ir. S.G. Knijnenburg
J. Koole
ir. A.J. Krabbendam
ir. J.J.M. Paulissen
ir. Th.P.J. van Rijn
ir. T.L.A. Verhagen
- 43 TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Rijswijk,
Business Unit Biologische en Chemische Bescherming
dr. ir. R.R. Parchen
- 44/53 TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Soesterberg,
Business Unit Gedrag, Training en Prestatie
drs. I.E. van Bommel
drs. M. Bloem
drs. R. de Bruin
dr. ir. E.F.T. Buiel
drs. M. Duistermaat
dr. W.A. Lotens
drs. A.A. Pikaar
drs. E.M. Ubink
dr. A.J. van Vliet
dr. ir. A.A. Woering

Onderstaande instanties/personen ontvangen het managementuittreksel en de distributielijst van het rapport.

4 ex.	DMO/SC-DR&D
1 ex.	DMO/ressort Zeesystemen
1 ex.	DMO/ressort Landsystemen
1 ex.	DMO/ressort Luchtsystemen
2 ex.	BS/DS/DOBBP/SCOB
1 ex.	MIVD/AAR/BMT
1 ex.	Staf CZSK
1 ex.	Staf CLAS
1 ex.	Staf CLSK
1 ex.	Staf KMar
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, Algemeen Directeur, ir. P.A.O.G. Korting
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, Directie Directeur Operaties, ir. C. Eberwijn
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, Directie Directeur Kennis, prof. dr. P. Werkhoven
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, Directie Directeur Markt, G.D. Klein Baltink
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Den Haag, Manager Waarnemingssystemen (operaties), ir. B. Dunnebier
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Rijswijk, daarna reserve Manager Bescherming, Munitie en Wapens (operaties), ir. P.J.M. Elands
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Rijswijk, Manager BC Bescherming (operaties), ir. R.J.A. Kersten
1 ex.	TNO Defensie en Veiligheid, vestiging Soesterberg, Manager Human Factors (operaties), drs. H.J. Vink